

Antwerpisch u Antwerpse.

60. *gada=gahjums.*

Mr. 35.

Trefchdeenâ, 2. (14.) September.

1881.

Redaktora adrese: Pastor J. Weibe, zu Neuhausen pr. Schrunden, Kurland. — Ekspedīcija Bejthorn Iga grahamatu-bohde Jelgavā.

Rahdītājs: No eelkājēmēhm. No ahrēmēhm. **Wišjaunakāhs** ūnas. **Kahrſchuh-pvehle.** **Jeen.** "Baltijas Wehstītēscham". **Waizinaſchana** un ſiržniga lubgāchana. **Atzereſchanahs.** **Atribdes.** **Sludinaſchanaſ.**

No eel&chsemehn.

Pehterburga. — Par dñjhi Keisara pili Peterhofā Maſkawas Kreewu awises raksta fchahdi: Keisara Majestekes dñjhwoſlis Aleffandrija lihdsinahs drihsak ehttam familijas mahjoklim, neka Keisara pilij. Keisara deenās-darbi fahkahs katu deen pulksten 9dō no rihta. Katru deen, tik fwehtdeenās ween nē, nahk ministeri ar fawahm wajadsibahm. Schē tohp ari fanemtas wifas deputazijas. Pulksten 1ā Majestete mehdī lihds ar tāhdahm zitahm personahm ehst brohfasti. Daudsreis tohp ari ministeri, kas preefch tam ir bijuschi Keisara Majestetes preefchā, ee-aizinati us brohfasti. Ari Keisarenes Majestete fanem katu deen daſchadas finas. Tā nahk noliktās deenās walſts-ſekreteeris Deljanows doht finas par Keisarenes Marijas eestahdehm; generaladjutants Baumgartens „Sarkana kruſta“ leetās; Keisarenes ſekreteeris v. Doms ar luhgſchanas-rakſteem, kas eenahkuſchi us Keisarenes Majestetes wahrdu. v. Doms dohd ari finas par wifahm labdarigahm eestahdehm, kas ſtahw ſem Winas Majestetes wirſpahr-luhkoſchanas. Generaladjutants Poſſjets dohd finas par fugineeku glahbſchanas beedribu. Bes tam ari Winas Majestete peenem feeweeſchu gimnasiju un zitu ſkohlu preefchneezes. — Katru fwehtdeen Keisars eet Aleffandrijas baſnīzā, pils parkā. Liturgiju dseed 2 dſeedataju-ſohri. Keisars lohti mihle dſeedaſchanu baſnīzā, un ari Pats ir dſeedaſchanas pratejs. — Busdeenu Majestetes ehd pulksten $\frac{1}{2}7dō$ waſkarā. Leelfirsts trohnamantineeks ehd ar fawem audſinatajeem ihpaſchi. — Leelahs reformas, kuras grib Kreewijā eewest un kas ir attihſtijufchahs grafsa Ignatjewa kabinetē, prafa wiſaugſtakō amata-wihru un ministeri kohpigu darboſchanohs. Lihdsſtrahdneeku gara-ſpehkeem waijaga weenotees; tad tik ſpehs leelo un preefch wifas walſts jo ſwarigo darbu pareiſi iſdariht. Wiſuszihtigakais un tſchaklakais ſtrahdneeks Kreewijā ir tagad tas, no ka Bruhſchu Lehninſch Friedrichs II. reis fazijis, ka tam waijagoht buht pirmajam walſts amata-wihram, prohti — Keisars Aleffanders III. Majestete ſtrahdā ar tādu tſchaklibu un ne-apniſchamu walſts walbifchanas leetās, ka par to ir pateeſi ko brihñitees. Ne reti Winsch puhlejahs lihds pulkſten 4eem no rihta un ir tomehr jau pulkſten 7dō atkal pee darba. Preefch wahjeem meefas-ſpehkeem ir tāhda darboſchanahs gandrihs nepaneſama, un tapehz ari Wina Augſta Laulata Draudſene daſchu reis lohti bihſtahs par Majestetes weſelibu. — Katru raksta gabalinu Augſtais Waldineeks laſa Pats zauri, pahrdohmā un pahrleek katu Sawu ſpreedumu un nedohdahs ahtrakti meerā, lihds war ar ſlaidru ſirds-apniu fazijt, ka ſpreedums ir pareiſs. Sawu brihwlaiku Augſtais Waldineeks iſleēta maneweruſ un ſaldatus pahrluhloſams un fa-nemdams daschadas deputazijas. Pehdejās deenās Keisara Bahris ſanchma Ohrenburgas Kirgiſu deputaziju. Schē tapa zaur Majestetes laipnibū tā aifgrahbtī, ka pee gohda-meelaſta pat aifmirſa Muhameda pawehli, nedſert wiſnu, bet dſchra drohſchi us laipnā Waldineeka Bahra weſelibu. Kreewijas fuhtnis Brasilijs, grafsa Koſkul, ſlimibas deht atlaiſts no amata. — Komiteſe Fekla Schuwalow Wiſaugſtaki eezelta par freileni pee Keisarenes Majestetes. — Kara-ministeris, generalis Wannowskis, beechi ween apmeklejoht kara-faim-neezibas waldeſ un kanzelejos. Tā winsch neſen ari ceradees general-intendanturā. Pulkſtenis bijis $10\frac{1}{2}$ preefch puſdeenaſ, bet no eerehdneem gandrihs neweens w ehlnebijis nonahzis. Uſſautajumeem ministeris dabujis atbildi, ka cereh dneem tamdeht ari javaleekoh tihds pulkſten 5eem pehž puſdeenaſ. Uſ to nu ministeris tai paſchā deenā atkal nonahk pulkſti.

¹/250s pehz pusdeenaš, bet wiſi jau — prohjam. Tamdekt nu gaida, ka eerehdnu ūkaitu pamaſinaſchoht un darba-ſtundas noſazischoht. — Kara-ahrſteem, lihdsſchinigā taisnā fahnu-ſohbina weetā, turpmak janehſā dragunu lihkais ſohbins, pee ſiſnas pahr plezu. — Tautas-apgaifmoſchanas ministerija dabujuſi ſinu, ka Leipzīgas uniwersitetes walde noſpreeduſi. Kreewu paivalſneekus turpmak uſnemt tilai tad uniwersitetē, ja wihi ſpehz perneſt apleeziбу par ſawu titumibu un po- litisko drohſchibu. — Pehterbūgā ſchinis deenās gaidama leela politiſka prozeſe. Kā ſinams, kahdu laiku ſchaubijahs par to, waj tahdas prozeſes buhtu teefajamas no wiſpahrigahm, waj no ſewiſch- kahm teefahm. Tagad fchis jautajums galigi eſoht iſſpreeſts: wiſas politiſkahs noſeedsibaſi iſteefahs kara-teefas. — „Waldibas Wehſt- nescha“ ekſtrā-lapā ſinu, ka 26. Auguſtā Keisara Majestete Alekſan- ders III. uſ jachtas „Dershawa“ no Peterhofas aibranzis uſ Dan- ziju, tur fatiktees ar Keisaru Wilhelmu. — Keisara Majesteti pawada ahrleetu ministerijas weetneeks Giers. Keisaru fatiſchanahs wiſſ- ſchotees tilai tahdas ſtundas. Keisaru Wilhelmu pawada krohn- prinzis un firſts Bismarks. Uſ Keisaru fatiſchanahs pamudinaja dauds gadu draudſiba ūarp abeju tautahm un Keisara Wilhelma uſtu- reſchanahs pee muhſu rohbeschahm par Bruhſijas kara-ſpehla man- weru laiku. — „Poradoks“ ſinu, ka Keisara Majesteti ari pawada leelſtri Viļadimirs un Alekſejs Alekſandrowitschi un wehl dauds ziti augsti walſts-wihri.

Kursemes pastu pahrwaldneeks dara wišpahrigi ſinamu, ka pehz
pastu departementa nolikuma 1. Septemberi ſch. g. atwehrs pasta-no-
dakas Gleijas, Emburgas, Schnohres un Upesmuſchas pasta-stanžijas,
kurās ūanems un iſdohs latras korespondenzen un pahrdohs pasta-
markas, apſtempeletus kuwertus un blanketes — katri deen no pulkſten
Seem no rihta lihds pulkſten Žeem pehz pusdeenas un no pulkſten Žeem
lihds Žeem waſara, bes ween Leeldeneas-fwehdeenā. Tuwatu, kad
pasti atnahk un kad tohs iſſuhka, redſehs no ihpascheem fludinajumeen,
kas stanžijas buhs iſlitti talydās weetās, kas no publikas redſamas.

Jelgawas Latweeschu beedriba fwehtdeen, 30. Augustā, no-
fwineja ohtrohs Latweeschu tautas-fwehtkus. Laiks bij jauku=jaukais
un tadehs ari publikas papilnam. Swehtki eefahkahs pulksten 100s
no rihta Annas=basnizā ar deewkalposchanu. Mahzitajs prim. Con-
radi kgs fazijs spredikī; bes tam deewkalposchanu puščloja basnizas-
un Latweeschu beedribas kohri, sem Wehjina un Kemptela ķgu wadi-
fchanas. Dseedahs tika labi. Vehz deewkalposchanas fwehtki tika
turpinati beedribas dahršā ar dseedaschanu, kohpmaltiti zc. Wakarā
israhdijs teateri „Dsimtenē“ — pilsehtas teatera=namā. Skatitaju
bij leels pulks un spchlehts tika brangi. Vehz teatexa bij balle Schäd-
līcha un Širkenhōsera sahles.

Taun-Swirlaukas Dantschik-Butleru mahju parkā isrihkoja 16. Augustā Kursemes „bischohpibas beedriba” „drawineeku” fwehtkus. Bij labs skaits dalibneku, kas bij nahfuschi. Vaastarpahm dsee-daja Rundales wihrum jauktais kohris daschu „tautas-dseefmu”, kas mani un wisus zitus eepreezinaja. Gedrohshinohs paaskubinaht Swirlaukas jauneklus un seltenites, lai weeno sawas jaukahs balsis us dseedashanu. Zeru, ka Swirlaukas zeen. Skohlotajs un pagasta-wezatais pee tam labprah palihdschs. — Augsta laime un sirsniiga pateiziba Kursemes bischohpibas beedribai, Rundales dseedatajcem, dseedatajahm un to wadonim, un zeen. Danischewsky kgam par ruhmes atwehle-fchanu.

No Meshotnes. Dseedaschanas-beedriba, kas isgahjuscho seem tapa dibinata, muhs usaizinaja 26. Julijs uſ ſatumu-preeſem. Minetā deenā daschias jaufkas dſeefminas un muſika muhſu firidis eepreezinaja.

Distrdejahm kahdas pahri runas no Stahla un Rosenberga fung eem, kas kalpoja isglihtibai un tautas plaukschanai. Kahds weefi s.

No Tukuma apgabala waru pawehstiht par retu atgadijumu: Pirmdeen, 17. Augustā, no paſcha rihta padēbeschi ſawilkahs til beſi lohpā, kas lika eewehroht un gaidiht pawifam ſawadu breetmigu laiku. Nu eefahka ſibins ſchauſitees zaur tumſchi apmahkufcheem padēbescheem, kuru pehrkona ruhzeeni breetmigi pawadija, ka bij jadohmā, ka wiſi pehrkoni gribetu ſawu ſpehku ſaweenoht un reisā iſleetaht. Pehz pulkſten 8eem eestahjabs lohti beesa tumſiba, kuru gandrihs ar rohkahm wareja tauſtiht; pehz tam fahka wiſpahrīgs leetus gahſtees, un kruſatā bira, ka leelee pelekee ſirni. Tumſiba bij rets peedſtīwojums; ſaxuhza lihds wehlam wakaram, bet yee mums, kur es dſtīwoju, leelu ſlahdi nedarija.

Ihles dseadataju-kohris lihds ar Leel-Auzes dseadataju-kohri is-
gahja salumōs svehtdeen, 9. Augustā. Ihles muishas tuvejā Freilemu
kalnā. Lai gan deena bij apmahlūfes un wehtraina, tad tomehr
labš pulzinsch zeenijamu preeku dalibneeku bij eeradees. Breekus pirm-
kahrt sekmeja abu kohru jaukahs dseefmīnas, ohtrkahrt jauki flanosc
ahrsemju musicis un beidsoht wakarā mahlīfliga ugunoschana. — Wehl
grību peeminekt, ka netruhla ari tāhdū, kas ahrpus platfcha bes weefu
apshīmehm staigaja un wakarā, tad apugunoſchana eefakahs, tad bij
par dauds tſchalli un steidsahs papihra lampinas fawahkt, tā ka tāhs
pa weenai ween nosuda.

Laiks nemanoht aistezeja, zitam preekös preezajotees, zitam atkal preeku jaukumus laupoht, un mums trijahm tauteetehm is Leifchmalas laiks kā ar spahrneem aisskrehja, jo jaukec peedishwojumi mums likahs buht kā sapnis; bet kād fajutahm, kā nefapnojam, bet pateesi efam preeku weetā, tad mums bij gruhti to jauko weetu atstaht. Mehs aissgahjahm, zeredamas tur drihs atkal kahdus preekus peedishwoht, lai nu gan ne fchogad, jo daba drihs nemis wijsus salumus fawā glabafchanā. Gohdbihjigi pateizamees wiſeem iſrihkotajeem un lihdsdalib-nekeem!

Sirfnigi pateizamees abeem zeen. Dseedataju-kohreem. It ihpaschi zeen. Leel-Aluzes dseedatajeem peenahkahs sirfniga pateiziba parwinu laipnibu, ka nebij farwus puhlinus taupijufchi, tilk tahlu braufdam.

Beidsoht wehlaam augstu laimi abeem zeen. dseodataju-kohreem, ilgi fadraudsibâ pastahweht un ari turpmak ar jaufahm dseefminahm eepreezinahf klausitajeem firidis!

Wairak apmekletaju wahrdā trihs tautētēs iš Leischnalas.

Jī Schwahrdes. Zeeen. „H. R.“ kungs mums ir pefsuhltijis rakstu, kurā winſch pretodamees pretojahs Bertrama īga „zela druf-fahm“ Latw. Aw. 26. nummurrā. Schwahrdeneeki un Zeezerneeki juhtahs zaur Bertrama īga „nepareiso ūnojumu“ lohti aiskahrti. „Keweens ne-atzerotees Bertrama īgu redsejīs“. Schwahrdeneeki un Zeezerneeki it labi ūnoht, kas wineem efoht waijadfigs schini laikā. Minetā apgabalā efoht pahri par 50 eksemplaru awišchu; laba dala nahloht pat no ahrsemehm. No tahdahm neskaidrahm ūnahm, par kurahm Bertrama īgs rakstijis un kas eijoht no mutēs mutē, newa-roht tamdeht ne runaht. Ari tas ne-efoht teesa, ka Saldū tagad efoht zehlees Lativ. dseedaſhanas-kohris sem Heders īga wadiſhanas. Tad „H. R.“ īgs raksta tā: „Beidsoht mehs tikai wehlamees, ka Bertrama īgs turpmāk wairs tā nepahrskatitohs un muhsu mihiyahs Latweeschu Alwises ne-apgruhtinatu ar tahdeem zela krikumeem un ne-parciseem ūnojumeem.“

Zeen. Bertrama lgu aissahwedami un miylohs Schwahrdeneekus
un Zeezerneekus apmeerinadami, mehs norahdam us teem wahrdem,
ko jau tamlihdfigâ sinâ efam fazijuzchi. Dauds laimes pee kreetneem
yuhlineem wifem kreetneem Zeezerneefem un Schwahrdeneekeem!

No Dinsdorpes mehs esam dabujuschi schahdu rastu: Daschöslaitkrakstös bij par Dinsdorpi nepareisas finas lafamas. Ta lecta in schahda:

1) Senak pagasta-*skrihweris* schurp tilai atbrauza teesu tureht. Waijadseja pastahwiga *skrihwera*, kas fche dshwo. Dinsdorpes kungs *skrihweram* eerahdiya ehtu ruhmi. Bes senakabs lohnes, ko kungs weens pats mafaja, un deputata un ausahm, kungs *skrihweram* dewa masku un ehdamo preefsch 1 sirga, 4 gohwihm un 3 aitahm, dahrtau un semi preefsch kartuseleem. Pagasts ari tagad wehl dohd *skrihweram* tilai 40 rubl. no magastnas kapitala un $\frac{1}{2}$ puhru rudsu un $\frac{1}{2}$ puhru ausu no ik katrahm mahjahm.

2) Senak muischa preektch magasinas derva tikai ypsi no muischas klehte; tagad dohd wisu klehti.

3) Dažkārīs un sahles pagastam nemaksā neka, kaut ari pēhdejōs gados jebkāds išdohschanas ir palikušas trikārtēji līdz leelas.

4) № 1851. gada tohp skohla tureta muischas ruhmēs, kas pehz skohlas likumu eeweschanas ir paplaashinatas. Chka tohp pilnigi no muischas ween apkohpta; faimneeki peewed tikai malku, ko dabu par welti. Wehl preeksch diiveem gadeem kungs skohlotajam Wohlbergam dewa kosti un lohni; lohni tagad isdala uj pagasta lohzelkeem. Muischha mafsa preeksch wifseem teem, kas slabw muischas deenestā; kosti kungs ari tagad wehl dohd. Kad pagasts tagad pats taijahs buhweht skohlas-namu, tad tas nahza ta: Leelajam lihdschchinigam skohlas-namam, kura weenā galā rohnahs muischas weschuhsis, jau sen waijadseja daksinu jumtu pahrtkawah. Dinsdorpes kungs ne-efoht gribejis, ka pagasts strahdā pee wina ehkas, jo zaure tam waretu zeltees us preekschu daschadas jukas. Tamdekt kungs nodohmajis weschuhsis is skohlas ehkas isnemt ahrā, jaunu weschuhsis buhweht, jo akmeni jau efoht bijuschi peewesti, un tad wisu skohlas ehku, kas 15 asu gara un 7 asu plata, nodoht pagastam. Kungs tikai 1) gribejis kwitanzi par plazi un par materiali, ko muischha dohs, un 2) ka winam palih-dsetu pee buhwejamā weschuhscha. Kungs efoht wehlejees, lai pagasts pats faka, kahdā wihsē grib peepalihdseht, jo buhschoht wifadi ar meeru. Vehz kahdahm nedekahm pagasts luhdsis, lai kungs faka, kahdu peepalihdību wehlahs. Kungs efoht fazijis, ka negriboht wairak, ka ikkatriis faimneeks sawōs astondōs arentes-gadōs lai suhotoht 12 deenas pa zilwelam grahwus rakt. Tas buhtu $1\frac{1}{2}$ deenas kātram faimneekam par gadu. Saimneekem tas efoht isslizees par dauds (!). — Kungs tagad wairs nefustinafchoht pee schihs leetas, jo ehka winam efoht simtreis wairak wehrta, nekā tas masuminisch, ko — ka fukuli — prafijis.

Leepaja. „Lib. Btga“ rakksta, ka 24. Augustā starp pulksten
Zem un 4em no rihta Grohbinaš stanžijā saduhruschees kohpā diwi
pretſchu - brauzeeni. Brauzeens Nr. 170. atradahs minetā stanžijā.
Kad dewa swana ūhmi, lai brauktu probjam us Leepaju, kahds no
kondukteereem pamanija, ka wagonam tur bij paheluhūsi federe, un
tamdehl lika peetureht. Bet welkeles usstahditajs, dsirdedams swana
signali, sawā wekkelē jau bij usstahdījis farkano laterni, par ūhmi,
ka eebraukſchana stanžijā valiga, un nu, kad nu ohtris pretſchu - brau-
zeens Nr. 152, no Koschedareem nahldams, tuwojahs, maschinists,
redſedams farkano laterni, it drohſchi brauja stanžijā eekſchā. Ka
brauzeens tur wehl stahweja, wiensch pamanija tikai tad, kad jau bij
par wehlu. Sadurschanahs bij tik ſtipra, ka eebraueju brauzeenam
(Nr. 152) maschine un 8 wagoni sadragati, un tee ziti wagoni da-
buja tahdu ſpēhreenu, ka 2 werstes atſkrehja atpakał. Ohtrajam
brauzeenam ſtipri sadragahts tikai weens ohtrahs klafes paſascheeru-
wagons. Weens kondukteeris ewainohts. Iſmekleſchana usſahksta.

No Jehlabstas apgabala raksta „B. S.“: Sirgu-sagfchana
pee mums eetaifijusees par ihstu amatu. No pawafaras libds schim
laikam muhsu apgabalà nosagti libds 30 sirgu. Isgahjufcho mehnest
ween nosaga Ahbelmuischà 2 sirgus, spitschku-fabrikai 1; bef tam wehl
nosaga kahdam nuiischu kalspam, ftrihwerim, skholotajam un 5 fain-
meekem pa sirgam. Bet scho apgabalu mohza wehl ziti neleefigi
darbi. Kahdam Ahbeleeschu fainmeekam bij nefinolt sirgs nokauts
ar dunzi; meschalunga rentneekam tizis us ganibahm nokauts gada
wezs telsch; fungis ar farnahm atstahts, bet gata ainstesta ar wisu
ahdu. Ahbelmuischas rentneekam un kalspeem no ganibahm aifwestas
kahdas 10 aitas. Rohbeschu frohdsfineekam un 2 fainmeekem tika
zuhkas nogistetas, — laikam ar schweli. Tas bij, dohmajams,
Fschiganu darbs; jo tee tuhlit bij klahrt un ifluhdsahs, lai wineem no-
wehloht Deewa lauto zuhku gaftu.

Widsemes muischneziba ir nodohmajusi Keisaram Aleksandram II. zelt Rihgā peeminas-sihni. Buhtu jauki un teizami, kad ari Latweefchu tauta nemtu dalibu pee s̄hi darba un ta parahditu pateizibu Deewa meerā dusofsham Semes-tehwam par to mihlestibū, ko tas rahdijis muhsu tautai. Tahda peebeedrofshanahs buhtu jo skaidra leeziba us pa-audschu pa-audsehn un behrnu behrneem, ka Latweefchu tauta ir pateiziga tauta, kas ne-aismirst fawa labdaritaja.

Rihga. Latweneeks Indrikis Skudra, 40 gadus vecs, 21. Augusta wakarā pēdeshris gahja pa dehli us fawu maskas-laiwu kanahslī, eekrita uhdēni un noslīhka. Lai gan lihki ahtri ween išwillka, atdsīh-winaschana tomehr ne-īsdewahs. — Latweežhu jaundibinamā tūg-neežibas beedribā, kā „B. W.“ sīao, pirmdeen, 24. Augustā, no-spreeda: 1) kā par beedribas dibinatajeem tik tahdi usflatami, kas wišmasakais jau desmito daļu no fawas dalibas-naudas cemaksajū-schi; 2) kā, tīlikds 50 dalibneeki peeteitūschees un scho noteikto

maksu eemalkfajuschi, tuhlt jaſafauz general-ſapulze, deht beedribas waldes zelſchanas un pirmo darbu noſpreefchanas. Dalibneeki wa-rehs peeteiktees pee R. Kalnina, Ch. Berga, J. Breiſcha un B. Dih-riki lgeem; tur ari deſmita dala no dalibas-naudas ja-eemalkſa. — Nihgas Wahzu awiſes laſams. ka lahda 20 gadus wega meita, Matilde R., ſeſideen, 15. Auguſta, valikuſi zaur krampi ſtihwa un ir ſwehtdeet, 23. Auguſta, yehz 8 denahm, wehl nebiuſi atdſhwojuſees. Lahda pati ſlimiba eſoht Nihgas pilſehtas-ſliminiza jau trihs reiſas eewehrota. — **Wirsprokureeris Turs**, kas atſuhihts Baltijas gubernas, lai jauno teefu-eestahdu eeweſchanas deht eepaſihtohs ar ſcheijenes tagadejahm teefu-buhſchanahm un ta fagatawotu reformas pirmohs foħlus, iſgahjuſchho nedelu bij no ahrſemehm atkal atbrauzis Nihgå. Nedetas wiðu wiſch aifbraunza atpakaſ us Pehterburgu. — **Baltijas amatneezibas-iſtahde Nihgå**, 1883. gadā, apſtipri-nata no waldbas un ifdaroschai komitejai, ka „Ztgai f. St. u. L.“ ſino, 25. Auguſta par to paſſnohts no Widſemes gubernatora. — „Rig. Ztgai“ ſino par lahdu blehdibu, ko lohti beechi mehdī da-riht naudas aifdeweji un auglotaji. Wini ar tahdeem naudas aif-nehmejeem, kureem wehl mas prafchanas ſchini leeta, waj ari kuri par dauds weeglprahiti luħkojabs us wekſelu iſrakſiħanu, dara ſchitā: Leek naudas aifnehmejeem iſrakſiħt daschus wekſelus, pa leelakai dala in blanco, kohpā aifnaemtahs summas leelumā; bet kad nu wehlak aifnehmejs nomalkſa pa dalaħm, tad aifdewejs aif ſchahda-tahda eemeſla ſin atturecht wekſelus un laiziu wehlak pagehr, lai malkatu oħtru reiſi; jo wekſelu iſrakſitajam, ſinams, nekad naw kwihtes par nomal-fato daku, jeb zita lahda peerahdijuma, ka teefcham ir nomalkfajis. Ta par peemehru pagahjuſchà gada Auguſta mehneſi 3. Igs aifnehmahs 200 rublu no auglotaja X. pret diwi wekſeleem, à 100 rublu leelumā, us pušgadu. Auglotaju 3 prozentus par mehneſi, ſinams, nowiſka eepreefſchu. Kad nu 3. Igs libdī ſchi gada Janwarim 130 rublu bij nomalkfajis no parahda, — ſinams, bes kwihtes, jo, ta ſaloħt, goħda-wihru ſtarpa taħdas naw waijadſigs — un kad tam nu atkal waija-dseja naudas, tad labdarigais X. labvraħt atkal aifdewa 200 rublu ſen tahdeem pat noſoziżumeem. Ar eepreefſch eemalkfajameem prozen-teem un atlikuſchajeem 70 rubleem wiſs parahds nu ſneedsahs us 300 rubl., par ko 3. nu iſrakſija diwus wekſelus, katrau us 150 rubleem, wezohs wekſelus à 100 rubl. atpakaſ ne-atdabudams; jo X. teižahs tohs iſniħzinajis. Kad nu ſchi gada Julijā malkfachanas-terminiſch bij llaht, un 3.. newaredams malkfah, luħdha, lai wehl pa-ildſinatu, tad kreetna goħda-wihra X. laba ſids par to lohti ſapiktojabs, un wiſch wiſu 4 wekſelus, t. i. abus pirmohs, jau ſamalkfatoħs à 100 rubl. un abus pehdejohs à 150 rubl., lika ſlikumigi iſpildiħt un pro-teſteereħt im opſuhdseja 3. Igu us wiſu ſummu, 500 rubleem. — 3. gan iſſkaidroja wiſu to leetu, bet, buhdams bes kwihtehm waj ziteemi lahdeem peerahdijumeem, tika noteefsaħts, ka jaſamalkſa wiſa ſumma. X. turpretem iſpanda ſawn ſchelħiſtibū, ka gribejjs palihdseht nabaga-wihram, few par labu neka neñemdams; bet tas nu eſoht taħds ne-pateižiġs, fažidams, ka wiñu griboht peckrahpt un diwi reiſas pageh-roħt ſamalkfas, — ja, eewehrojħt aifnehmeja behdigo ſtaħwolkli, wiſch 3—am dahnajoh tħalli 100 rublu.

No Kalfnawas draudses. Seena bij gauschi mas; tāpat ari ahbolina. Tilpat seemas, kā ari wasaras sehja stahw labi; tikai jahibbstahs, kā rūdens falnas wafareju ne-apfahdetu, jo ta gatawojahs gauschi-gauschi un falnas jau ir bijusčas, tā kā dauds weetās kartuseleem lakti stipri apfahdeti.

No Jaun-Bebrumuischas. Scheijenes d'simtlungs, ne-eewehe-
rodams leelo isdohfchanu, ir apstahdjis leelzelu, 2—3 werfes us wi-
fahm pufehm no muischas, ar wifadeem lapu-kohkeem. Tas ir tei-
zams darbs, un tadfschu tam rohdahs nenowehligi pretineeki, kas wifadâ
wihsé luhsko wina puhskus vohsticht. Tapat ari waitak puhsra-wetas
jauma eeschta mescha ispohstitas. Masspehzis.

No Patkulmuščas, Lāsdonās draudē, raksta „Balt. Webs.” :
Nakti uz 21. Augstū, ap pāšu pusnakti, druhmīgi atskaneja Pat-
kulmuščas darba-svans, muščas eemīhtneekus no meega mohvina-
dams. Brandwihna-bruhſis stahweja pilnās leefmās. No dsehſcha-
nas nebij ko dohmaht. Uguns-ſprizei, kas bruhſha klehti usglaba-
juſees, newareja tikt klaht, jo tad peefkrehjuſchi, klehts durvis jau
bijuſčas ar uguni apnemtas. Pee tam wehl zita leeta ne-atlahwa-
bruhſum tuwotees un uguni dsehſt, jo bruhſi bijis 75 tuhſt, grahdru-
ſchpirtus, kas no akzijes-waldibas tika eeturehts, tā ka v. Rosenberga
lgam nebij brihw to pahroht. Beena kaste, kas bijuſi pilna ar
ſchpirtu, aisddegdamahs iſſchahwahs augstu gaiſā — filās leefmās, ar
obalehm un degoschahm pagalehm. Tā tad brandwihna-bruhſis ar

wifū eeriki nodega lihds pamatam; pee tam v. Rosenberga īgam fadega ari gandrihs wifas istabas mehbeles un leels daudsums drehbju, kas bij fanestas bruhſcha klehti, jo muischas ehrbergis tagad teek pahrbuhwehts. Brandwihna-bruhſis gan bij apdrohſchinharts, bet ne mehbeles un drehbes. Tāpat lihds ar brandwihna-bruhſi nodega sahgefchanas- un maschchanas eetaise. Weens kalps pasaudejis wifū fawumanti bu un galdeeks Laube — wifas amata-leetas.

Igaunu awise „Eesti Postimees“ ir sawâ pehdejâ nummuru laidusi klaijâ kahdu rakstu, kas tai pefuhitits no tautas. Nakstam ir 39 paraksti un tas usaizina tautas wadokus, lai dñshwo faderibâ, meerprahfibâ un mihlestibâ, tiflab sawâ starpâ, kâ ari ar saweem zilts-brahleem. Raksta fatures ir pehz „Rev. Beob.“ fchahds: „Mehs wehlamees, ka muhfu isglichtotee tautas-brahli strahdatu sawâ tehwijâ. Wini faka, ka iisglichtiba zilvekus dara labakus. Mehs zeram, ka winu starpâ neradifees ne enaids, ne kaunums, ne strihdi, ne atreeb-fchanahs. Kas mihle sawu tautu, tas neleetahs pret dascheem tautas lohzelkrem asus wahrdu. Efekt preefsch mums kâ kahds muhris, kura akmeni turahs zeeti weens pee ohtra. Dñshwojeet bes eenaida. Juhs efekt mums wiñi waijadfigi, tiflab jauni, kâ wezi, spahzigi waj wahji, kaut ari Juhs buhtu tuhktoscheem. Lai stipree naw lepni us sawu spahku un wahjee lai nefkatahs naidigi us spahzigajeem. Kad waldihs mihlestiba Juhsu starpâ, tad Juhs warefeet ar to paßchu spahku pastrahdaht pat trihsreis til dauds, kâ tagad. Juhs wareet buht drohfschi, ka Juhsu tagadejâ isturefchanahs un Juhsu eenaidiba weenam us ohtru newairo muhfu zeenifchanu. Baur Juhsu tagadejo isturefchanahs Juhs ne-eemantofeet pee jaunahs pa-audses dauds lihds-strahdneetu. Dascha wahjaka brahma sirdi Juhsu isturefchanahs mohdina ne-ustizibu un dasch labs zilts-brahlis atgreesch Jums un mums muguru, aifleegdamâ sawu tautu, tapehz ka winas mahzitee wiñri wed sawâ starpâ weenmehi kaxi. Norahjeet katru maldishanahs un gekibu, bet ne-apgahneet sawu zilts-brahku wahrdu. Baur tah-deem wahrdeem un darbeeu Juhs apbehdinajeet muhs un winus un skahdejeet paschi few. Mehs newaram Jums nela labala wehleht, ka meerigu prahsu, faderibu un mihlestibu. Ja Juhs atrohneet pee mums, t. i. pee tautas, kahdu wainu waj nepareisibu, un Juhs to teefcham wa-refeet atraft, tad netaupeet muhs, bet plehfschat walâ katru nelabu wahti. Lai tas gan dara flimneckam daschas fahpes, tad tomehr winisch ir pehzgalâ pateizigs, tapehz ka ir issargahits no leelakahm fah-pehm. Nebihstatees, jo ne-esam islutinatas, wahrigas pukites! Ne-apeijatees til ar mums til zeeti, kâ efekt darijufchi ar daschu zilts-brahli. Beidsoht mehs wehl reis Jums usfauzam: meerprahfibâ, fa-deriba, mihlestiba! Kursch no Jums ta strahdahs un turefees aif scheem walneem, tas buhs tas, us ko warefim palaiestees. — „Eest. Post.“ leek fchohs wahrdu tapehz katram pee firds, ka tee naw wiñ seen raksttajju wehlefchanahs, bet fintu un tuhktoschhu Igaunu dohmas. Kâ is raksta redsams, tad fchihs wehlefchanahs sihmejahs ihpaschi us laikraksteem. Bet strihdi laikrafsts ña leelakai dafai tautas dñshwi ne buht ne-aisnem. Ja kahds ir ohtru aiskahris, tad tas dabunoht laikrafsts atmausu. Ja kahds rakstneeks tohpoht nelaimigâ wiñse ar kahdu eenaidâ, tad tohpoht wina darbi klaiji nonizinati. „Postimees“ usaizina zitus laikrafstus, lai dara fcho ari sinamu saweem lasitajeem, un dohd pehdejeem padohmu, tohs laikrafstus pawifam atstaht, kas ne-eewehro fcho tautas wehlefchanahs.

(Pehz Ztg. f. St. u. L.)

Lodsa. Pohku bankas Lodjas palihga-bankā schinis deenās apturehts ne-ihsts 100-rublu gabals, kas lohti ehrmoti valaltaishts. Winsch falipinahts is ihsteem un ne-ihsteem gabalineem, un falipinajumi azihm ween naw faredsami, bet tilai zaur wairofchanas-glahfi. Parakstam par peemehru esfahkums ihsts, beigas ne-ihstas. Ne-ihsta 100-rublu gabala isdeweis dabuhts rohkā, un sin peerahdiht, kur lihds ar ihsteem 100-rublu gabaleem dabujis ari scho ne-ihsto. Ismetle-schana, sinams, ussahkta, un zerams, ka nebuhs bes felmehm.

No Morschanskas. No schi apgabala waru pauehsticht, ta la biba schogad lohti labi isdewupees, jo no pascha pawafara bij leetuss papilnam. Beidsamajä laikä bij leels karstums, bet tas nekahdu skahdi nepadarija. Ta tad semkohyji zerè us labu plauju, un skatchs bes ruhpehm nahkamibä. Uguns-grehku ir pee mums lohti dauds; gandrihs satru deenu dsird no tam runajam. Morschanskas tuwumä ne sen nodedsa fahdscha Kulewatowo ar 160 ehlahm.

2. Augustā istrauzeja mani ta behdigā sīna, ka tīrgotaja Medweedewa 17 gadus wežā meita esohē pati fewi noschahwūsees. Re- aribedams tīzeht, nogabju pats pahrezzinates, un atradu, ka teesham

tä ir. Tehws un mahte raud gauschas asaras. Gada laifa noteek
ohtra lamlihdsiga pashnunahwechanahs. J. Weidemans.

Is Baku fino no 25. Augustu: Iau 5 deenas no weetas deg petroleja Krasilmikowa awotā, tā ka jahibstahs, ka awots pawifam ne-ißiltu, ja nelaimesees yauni apdsebst ar twaiku.

Noahr' enhm.

Wahzija. Sedanas laujas peeminas-deena, 2. Septemberis (21. Augusts), višā Wahzijā pēhž eeraaduma tikuši preezigi fwineta. Katolu baņnizas partijs, kas kulturas-kara deht senak pee fcheem fweht-keem nepeedalijahs, fchoreis tohs fwinejuši lihds. — Pee pahwesta Wahzu waldiba jau no 1875. g. netur ihpafcha fuhtna, kā to dara zitas leelwalstis, kas ar pahwestu dīshwo draudsibā. Tagad, kur kulturas-karsč beidzes, Wahzu waldiba atkal fahkuši dohmaht us fuhtna eezelsfchanu Watikanā. Preefch fchi amata esoht isredsehts lihdisschi-nigais Wahzu fuhtnis Wefchintonā, Schleifers.

Austrija. Austrija schim brihscham noteek preefesch walsts, sapulzes, kā ori preefesch weetigajeem prowintschu jeb semju Landtageem pa-pildijuma zelshanas, t. i. teek zelti weetnecki preefesch teem apgabaleem, kuri famus aifstahwetajus pagahjuschā gadā saudejuschi zaur nahwi jeb ziteem atgadijumeem. — **Serbijas** firsts ar fawu laulato draudseni, kas lihds schim bij Iſchlas wefelibas-awotōs, mahjās braukdams no-nahjis Bihne un tur kahdas deenas usturejees.

Anglija. Limerikā, Ižru-senē, notikuši stipra saduršchanahs starp polizeju un eedīshwotajeem. Va preekštu bij iżzehlees striħds starp pilfoneem un saldateem, un polizeja bij peespeesta eejauktées deħħi kahda saldata apsfargašħanas, kuru laudis gribija nosist. Sapulżeteer tausħu pulki nu usbru ka polizejai, tai ar alkmenem mesdami. Poli-zeja beidsiħt leetaja fchaujamohs riħkus, pee kam 6 zilweki ewainoti; no teem di īwili fmagi.

Franzija. No Aldschiras siro, ka Arabeefchu dumpineeki esoh padarijuschi leelu skahdi, turenus meschus aisdedsinadami. Escht no deguschi leeliski mescha-gabali. Aldschiras generalgubernators isdewis parwehli, ka fchi dedsinashana zeeti ismeklejama un fohdama. Winsch nosazijis, ka katrai Arabeefchu ziltij, kurai peerahda dalibu pee meschu aisdedsinashanas, tiflu atnemts wiss winas semes ihpaschums. — **No Villas pilsehtas** siro par schahdu negehligu sleykawibas-darbu: Kahds fuhrmanis dabujis no nepashtama zilvela feschas lahdes, kuras tam bijis janodohd sinamäc weetäc pehz usratstas adrefes. Fuhrmanis lahdes nodevis trijöc namös; diwös winas tikuschas attaisitas un katu reisi pee attaisshanas notizis breefmigs sprahdeens. Weenä namä tikuschi diwi zilveli (tehws un dehls) nonahweti; ohtra — mahte un meita gruhti eewainotas. Wainigais bijis kahds bankrotē fritis tirgotajs, kas tahdä wihsé meklejis atreebtees pee saweem parahdu-prafitajeem. — **Marselas dselszeta-wilzeens fasfrehjis** kohpä ar wilzeenu no Montarschi. Sastreeschanahs notikuft pee Schartentonäs. Dauds wagonu sadausiti, un no pasascheereem 20 nonahweti un 25 eewainoti. Marselas wilzeenä atradahs ari Siamas Lehni brahlis ar pawadoneem; bet no Siameescheem wiss palika weseli, jo Marselas wilzeens zaur fasfreeschanahs mas tizis apskahdehts; leelako pohstu bij zeetis ohtrais wilzeens.

Schweize. Kreewu nihilists Krapotkins, kas libds schim dsih-woja Gensees pilfehtā, israidihts no Schweizes rohbeschahm. No Gensees Krapotkins dewees us Parisi, farunatees ar sawu draugu Noch-foru un ziteem Frantschu sozialistteam. Pehz ihfas ustureschanahs Parise Krapotkins nodohmajis dohtees us Londoni un tur apmestees us pastahwigu dsihwi.

Afganistana. Gjub-Kans ne-efoht atkahpees us Heratu. Wina spehka leelakà daka schim brihscham stahwoht pee paschas Kandaharas pilfehtas, un te Gjubs gribohrt sagaidiht Emiru Abdurachmanu, kas tam tuwojahs pa zetu no Kabulas. Abdurachmans jau efoht nonahzis Kelati-Gilsajas pilfehtâ. Ta tad kauja starp abeem trohaa melle-tajeem drihsumâ gaidama. Emiram Abdurachmanam efoht leelaks kara-spehks, bet Gjub-Kans turpretim ismanigals kara-wadonis.

Seemel-Amerika. Presidents Garfield's tizis nowests us Longbrentschu, Nu-Dschefejas walsti, pee juhrmalas. Beschintona apfcho laiku daschlahrt plohfotees drudschi, kas zefotees no dublainahs Potamaka upes twaileem, un ahristi bishjufchees, ka ari presidents ar drudsi nefsafirgtu, kas tam, eewehrojoh wina wahjibu, it weegli wa-retu padariht galu. — Longbrentscha ir ta pati weeta, us kureni presidents taifijahs braukt tai briksi, kad flepkawa Gito tam usbruka. — No Hartmana isdohfchanas schim brihscham wairs neteek runahits, jo ka tagad tizis sinams, Kreewu waldiba naw gressufees ar isdoh-

ſchanas paghreshchanu nedſ pee Anglijas, nedſ pee Saweenotahm Walſtihm.

Widus-Amerika. Var Panamas kanahla rafschauu siro, sadarbi ejohht lehnau us preefchhu, jo efoht strahdneeku trukums. Balteee strahdneeki newaroht panest turenas gaifu un karstumu, un tamdeht preefch kanahla darbeem weenigi leetajami Nehgeri, kas ar karsto fauli apraduufchi. Bet ari Nehgeri, no kureem schim brihscham tur strahdajoht 200 wihru, newaroht labi panest turenas gaifu, ta ka puue no teem arween efoht flima. Tas, sinams, sadahrodsina un nowilzina kanahla darbus.

Wisiaunakahs finas.

Augsto Waldineeku fanahfschana Danziga pagahjusi, un par
wiru dohd sihakas sinas schahdas telegramaš: Danziga, 9. Septem-
beri (28. Aug.), rihtā. Wahzu keisars, krohna-prinjis un Meklenburgas
leelherzogs schoricht agri pulst. 6½ abrauza schurp un tika ar gavile-
schana apsweizinati. — Kreewu jachtas „Derschawaš“ braufschana ir
usklaweta zaur miglu. Keisars Wilhelms, kas bij nodohmajis pulst.
9död dohtees us Neisahrwaferi (Danzigas ohstu) un tur sefstees us twai-
kona „Hohenzollern“, ir tamdehl atližis sawu braufschana. — Dan-
ziga, 9. Sept. (28. Aug.), pulst. 12½. Kreewu flote patlaban era-
dahs Neisahrwaferes reidā. — Danziga, 9. Sept. (28. Aug.), plst. 1.
Keisars Wilhelms un Wahzu krohna-prinjis, Kreewu uniformas dewahs
plst. 12¼ us Neisahrwaferi. Firsts Bismarks, furam preefchpusdeenā
bij weenas stundas ilga faruna ar Wahzu keisaru, brauza tuhlit Kei-
sara rateem pakal. Meklenburgas leelherzogs, kas ari bij gebrbees
Kreewu mundeera, un tāpat ari Keisara swihte jau agrak bij aibrau-
fuchi. Ari Kreewijas fuhtneeziba leelā uniformā jau bij tur. Kei-
sars Wilhelms, krohna-prinjis un firsts Bismarks sawā zelā us bahnuši
tika sīrniči apsweizinati no abās malās nosastahjuschaħm floħlahm
un gildehm. Kunā, ka maltite Artus pilī atfaulta un tikkohħi isrib-
kota us jachtas „Hohenzollern“. Kreewu flote tika redsama plst. 11½.
— Neisahrwaferi, 9. Sept. (28. Aug.), pulst. 2½. Keisars Wilhelms,
krohna-prinjis un firsts Bismarks abrauza plst. 1a, skali apsweizi-
nati. Keisars apgahja goħda-roħtu, dewahs tad us jachtu „Hohenzol-
lern“, kur nostahjabs blakus admiralam Stofch us komandas-laipas.
Keisars neħażja Kreewu generala uniformu ar filu ordena-banti wirs
paletosa. Jachta „Hohenzollern“ pa spohschi isgresnoto ohstu isbrauza
us reidu, kur jachta „Derschawa“, no Wahzu kora-flotes schahweeneem
apsweizinata, wiñai nahza pretim. Abas jachtas, Wahzu flotei gaream
pabraukusħas, peebrauza weena ohtrai blakus. Plst. 2död us jachtas
„Hohenzollern“ bij jo sīrniga apsweizinashanahs. Jachtu „Derschawa“
pawadija 2 masaki Kreewu kara-fugi. — Danziga, 9. Sept. (28. Aug.),
plst. 4. Abi Keisari plst. 3½, swaneem un leelgabaleem duħzoħt,
ebrauza Danziga. Pehz maltites Artus pilī wakarā Keisars Alek-
sanders brauks atfal proħjam. — Danziga, 9. Sept. (28. Aug.). Kei-
sars Wilhelms us jachtas „Hohenzollern“ fagaidija Keisaru Alekanderu
us Lehnina-trepeħmi. Abi Waldineeli brihiha turejħas apkfampu scheed
un daudsejf weens ohtru butsħoja, fa bij redsams, d'si aisgrahbi.
Tikpat sīrniga bij apsweizinashanahs ar krohna-prinzi. Keisars Alek-
sanders tad atgħiesahs us Bismarku, ar kuru ilgħu laiku parunajahs.
Pehz tam eexehma broħlaisti. — Stipram leetum liħstot, tagħad ap-
plst. Geem noteek nobrauksħana Artus pilī, kur steigħihs ween atfal
erihkota pusdeenas-maltite. Wakarā għib wiċċu pilseħtu apugunoh.
— Haagħ, 9. Sept. (28. Aug.). Wakar nomira Holandes prinjis
Friedrichs, Lehnina onkulis, sawā 85. dschibbas-għadā. — Pehterburgā,
29. Aug. (10. Sept.). „Waldibas Wehſtefis“ ißfludina, ka leelfirsts
Sergijs un Pahwijs Alekandrowitschi wakar is-ahrsemhekk pahbrau-
kuchi Zorso-Selā. — Pehterburgā, 30. Augustā. „Wald. Wehſ.“
sax: Peterhofa, 29. Augustā. Dahru Lehnina-pahriż un Glis-
burgas prinjis sħo wakar plst. 1/8död no Peterhofas aħżejloja us
Kopenhageni. Keisarenne ar leelfirstu Trohnamantineku un leelfirstu Georgi
Alekandrowitschi pawadija majejetes liħds aix-kronċħat. Maje-
jettes brauza us jachta „Alekandria“ un Kronċħatet kahps us jachta
„Daneborg“. Keisarenne Majestete brauks atpakał riħt (30. Aug.)
kohpā ar Keisara Majejeti. — Berlin, 10. Sept. (29. Aug.).
Keisars Wilhelms schoricht feħet abrauza is-Donziga. — Kronċħatet
marines nodakas kohku strehħas 25. Augustā iżżejhlas uguns, aħri
ween isplati d'amees. Skahde fneebotees us 70 tuħħst. rubl.
— Is-Balu finn, ka 30. Augustā uguns pati no fewiż apdissu ħi petrolejas aw-
ħoħ. — Taltas talnħas (Krima) fuuji mesħi sħpri saħażi degħi. Skid-
esħoħ gan leelifts; bet biħstabs, fa zaur to gaġiż nepaleeħ fliftaks. —
Var ew. l-utr. general-konċċorrijas loħżekkem, fa „Btgħ f. St. u. L.“
sax, Wiesaġstaki apstiprinati: par lażżeġiem loħżekkem; iħstenais scha-
raħiż Schilinski un baron S. Stempel; par garigeem loħżekkem; mah-
zitajis Fehrmann (Pehterburga ppej-Pehtera-baġnizas) un mahzitajis Panč,
Mesħotnej. — No Wiesenberges „Wes. Anz.“ raksta: Strahdnekk U.
muixxha atħażha sawu darbu, bei ka buktu papreefch uffazju fuċċi, ta-
fa muixxha arendatoram wajjadseja ppej-teeħahm eet, lai strahdnekk
taptu pepspesti, ispildiħ sawu peenahkumu un lai dumpinekk wadoni
taptu apstrahpeti. Bet ohtrā deenā muixxha ihpaċċnejek am aigħiha
ar uguri feena-kaudse un fċluu niżi pils ar feenu. Egoħi jadhomha, fa-
uguns veela tista.

Kahrschu-Spehle.

1.

Junijs mehnesham eefahkotees es atstahju Dalkariju, jo biju nodohmajis pahr Norwegijas kalsneem zetoht. Laiks bij gauschi jauks; sneegs jau bij sen notusis, un zelsch zaur faules karstumu fausis palzis, ta ka dimdeja ween sem manu srga pakaween. Kahda wakara, kad jau wairak juhdschu biju nojahjis, bes ka buhtu kahdu zilwetu dsh-wokli redsejis, un jau fahku schaubitees, waj kahdu nafts-kohrteli ari dabuschu, es peepeschti dsirdeju kahdu ganu ragā puhscham un drihs pehz tam ari eraudsiju duhmu pahr kohkeem uskahpjam. Duhmeem waijadseja zeltees no kahda zilwetu dshwokla. Es pagressu fawu srgu us to pusi un pehz mas minutehm jau stahweju kahdas labi aplohypas mahjinis preeskchā. Mahja bij dauds leelaka, neka zitas tai semē, un isschekihrahs no zitahm it ihpaschi zaur fawu spohdribu un tihribu. Dahrs un pagalms bij ar farkani pehrweru fehtu aptaisiti, un ap pachu mahjinu bij fmuki lapu-lohki apdehstiti. Durwju preeskchā fehdeja kahds firmgalvis, ko no isskata wareja tureht par ihstu Norwgeeti. Sirmgalvis mani laipni sveizinaja un suhds, lai nahku eefschā. Tapat kā mahjas ahrypusē, ta ari mahjas eefschypusē wisur bij spohdriba redsama. Lohgi bij ar balteem preeskchakameem aissegti; grihda bij ar baltahm smiltihm un jaunahm egli skujahm iksaita. Pee seenas karajahs diwi jakts-slintes, pulvera-rags un jakts-tascha; bet par wifahm leetahm manim wiswairak krita azis spehlejamahs kahrtis, kas pee seenas ar naglahm bij peenaglotas. — Sirmgalvis familijs pastahweja tik no trihs zilwecsem: wina dehls, kahdus tschetr-demit gadus wezs, dehla seewa un māsais dehla-dehlinch. Mahjas mahti es atradu istabā us krehsla fehsham. Lai gan biju dohmajis kahdu prastu semneezi, ar farkaneem waigeem un rupjahm drehbehm atrash, tad tomehr, manim par leelu brihnumu, eraudsiju fawā preeskchā smalki isgehrbtu dahmu stahwam. Winas bahlaus gihmis un tumfchi spihdoftahs azis wina dēwa gauschi fmuki isskatu. Wahru fahrt, bij lohti skaita. Wina runaja mas, pat ussklaufijahs it usmanigi us muhsu farunu. Kad bijahm pa-ehdujch, nosheidamees pee trahfnes, un es stahstju fawus pedshwojumus. Tē krita atkal it nejauschis azis us kahrtihm. Es eedrohchinajobs prasht, ko gan tas wiss nosihmē? Neweens man us tam neka ne-atbildeja. Wisu gihmji aptumfchojahs, un pehz kahdeem azumirkleem jauna dahma atstahjahs no mumē. „Es tizu, ka tahs kahrtis Jums chrmoti isskatahs,” mahju saimneeks fazija, pee manim tuvak nahdams; „es Jums pehzak wisu isskahstischu.” Pehz kahda briktina atnahza Itaēle (jo ta fauza jauno dahmu) ar bishbeli rohkā. Sirmgalvis lasija no bishbeles kahdus pantius, noskaitija luhgschanu un aissgahja abi ar Itaēli guleht. Mehs palikahm ar Ivar Iwarsonu (jo ta wina fauza) diwi ween. Winsch pehz kahda brihscha us kahrtihm rāhdidams eefahla ta stahstift:

2.

Schihs kahrtis, par kurahm Juhs ta brihnatees, waretu ikatram jaunam zilwetam par mahzibū dereht. Winas preeskch manim ir tik pat kā bishbele. Buhs kahdi diwpadsmiit gadi atpaka. Mehs dshwojahm ar fawu tehwu schai paschā mahjā diwi ween, un pahrti-kahm no jakts, sveijas un pa dala ari no semlohpibas. Mehs bijahm spirkli un weseli, un turklaht ari wehl laimigi, jo zita mantas un bagatibas mehs nekad nebrijahm eekahrojusch, un kōpahrtikt — Deews mumis deewsgan bij dewis. Kahda jauka Julija mehneshcha deenā es kahpu srgam mugurā, jo biju nodohmajis us netahlo pilfehtimu nojaha. Saule speeda tik karsti, ka manim waijadseja us zela kahda kohka pawehni atdusetees un srgu atpuhtinaht. Tik-ko biju labi atladees, kad dsirdeju kahdu balsi, kas pehz palihga fauza. Es lehzu srgam mugurā un steidsohs us to pusi. Kahdus pahri fants fohtu jahjis, eraudsiju kruhmōs kahdu wihru, kas weenumehr wehl pehz palihga brehza. Winsch bij zelsos pee fawu srga nometees; srgs guleja isssteepes pee semes un wihrs trina it duhschigi srgam kahju. Netahlu no wina es eraudsiju kahdu nahwigū tschuhfsku semē gulam; tschuhfska, ka man likahs, bij kohdufi un flauisto lohpianu it nahwigī ewainoju. Winas muhsu puhles, to srgu isahreicht, bij par welti, un jau pehz mas minutehm srgam bij jabeidsahs. Es apluhkoju sweschineeku tuwaki. Bij jau labi pawezs wihrs, ar melneem mateem un tumfchi brihnahm qizim, kas mani buhtu waj zauri isurbuschas, ta ka man it newitus bij jasraujahs. Wina gihmis bij bahls, un no wifahm wika drehbehm wareja nomaniht, ka winsch peedereja pee bagateem kaudihm. Kad es wina skaito srgu noschelohu, winsch issauz fmeidamees: „Nebuhs dauds ko noschelohu; Jums ari ir labs srgs, un es zeru, ka Juhs manim to neleegfeet.” Kahda runa gan manim

lahga nepatika, jo mans srgs bes kahdas leelishanas bij gauschi fmuls lohvinch. „Mans draugs,” ta winsch fazija, „es wehl reis faku, ka Juhs srgs manim lohti patihk; waj negribeet winu pahroht? Es Jums aismalkschu tuhslit.” Zaur schahdu runu winsch daudis-mas mani apmeerinaja, jo nu es finaju, ka winsch manu srgu grib virkt. „Zif Juhs dohseet par winu?” es prasiju. „Sakot paschi, zif gri-beet, jo esat jau deewsgan wezs preeskch tam.” — „Nu tad par 120 dahldexu es Jums winu atdohschu.” — „Das ir par mas,” winsch atbildeja, „es Jums dohschu 150 dahldexu; waj eset ar meeru?” Saprohtama leeta, ka es ar tahdu andeli biju vilnā meerā, un sweschineeks, naudas-maku iswilzis, noskaitija norunato summu us fawa nosprahgučha srga muguras. „Waj Jums kahdu reis ir tik dauds naudas bijis?” winsch prasiju. — „Nē, nekad!” — „Juhs srgam tak naw nekahdas wainas un ir labs?” — „To es Jums waru drohchhi apgalwoht; bet, taifnibu fahrt, es dari nepareisti, nemdams no Jums wairak, neka srgs ir wehrt.” — „Un Juhs srgs-apstina Juhs par to mohza, gohdigais nerria? Efet tik bes behdahm; es Juhs drihs ween apmeerinafch.” Pee fcheem wahrdeem sweschineeks iswilka no keschas schihs paschias kahrtis, kuras tagad pee seenas at-rohdahs. „Spehlestim,” winsch fazija, „un it ihpaschi us 30 dahldexem, kuras Juhs par dauds dohajeet dabujuschi.” Ta fazijis, winsch sweeda mineto summu us fawa nosprahgučha srga un eefahla maihst kahrtis. Kaut gan man srgs-apstina tam bij stipri ween preti, tad tomehr wifas manas isrunas bij weltigas, un man waijadseja gribohi-negriboht spehleht. „Kahdu spehli Juhs proheteet?” winsch prasiju. — „Nekahdu neprohru,” es atbildeju. — „Nu tad spehlestim waj farkans, waj melns, to Juhs pratiseet.” Pehz tam, kad bij manim mineto spehli erahdijis, winsch man dewa kahrtis un fazija: „Jums ja-eefahk.” Es spehleju un winneju. „Es leku ohtrutif,” winsch fazija. Es drebeju pee wifahm meeafahm, bet mana pretineeka isturefchanahs bij auksta un weenaldiga. „Spehlejeet,” winsch fazija un dewa man atkal kahrtis. Es atkal winneju. Es buhtu labprah paspehlejis, bet liktens man to ne-atkahwa. „Juhs eset ihsts laimes-luteflitis. Schi nauda peeder Jums, nemeet to.” Es nenehmu wairak, ka tikai tohs 30 dahldexus un taifnijohs eet probjam. „Paleezeet,” winsch man usfauza, „un apfahschatees.” Es apfahdohs. „Es newaru to atpaka nemt, ko Juhs eset winnejuschi; pehz likuma un taifnibus ta nauda peeder Jums; tik manim atleek wehl weens lihdsellis, un tas ir, kad es atkal Jums to atkemu, ko esmu paspehlejis; es leku to no Jums pirkto srgu us spehli.” Winsch maihja kahrtis; es spehleju un winneju atkal. „Jums ir par dauds laimes,” winsch fazija, „un bes tam man leekahs, ka Juhs eset gohdigs un taifnis zilwels, un tapehz es Juhs cezelst par fawu mantineeku. Waj Juhs wehl ne-eset apprezejuschees?” — „Nē!” bij mana atbilde. — „Bet Jums jau ir warbuht bruhte?” — „Naw wis, jo tai apgabalā, kura es dshwoju, ir gauschi mas feeweefchu, un no tahm, kuras es lihds schim esmu redsejis, manim wehl neweena naw patiksi.” — „Juhs warbuht eset augsprahligs un gribet bagatu feewu dabuht?” — „Nemas nē, lai tai ari nebuhtu neka, ja tik man patihk.” — Winsch nefazija ne wahrda, bet jauza kahrtis atkal no jauna. Bet kahds es paliku issamifis, kad biju winnejis wina srgu, wina naudu, un wisu, kas tam peedereja. Es uslehu stahwu un issauzu: „Mans kungs, Juhs tak nedohmajeet, ka gribu Juhs naudu un Juhs srgu Jums atnemt? Patureet fawu naudu un srgu, un dohdeet manim tik tohs 30 dahldexus, jeb patureet ari wisu un dohdeet manim tik tohs 120 dahldexus, kas man par manu srgu nahkahs.” — „Juhs eset teefcham apbrihnojams zilwels, mans mihtais Iwarson. Ja zits to buhtu fazijis, tad tas buhtu teefcham mani ar tahdu valodu aisskaitinajis un es winam to buhtu par launu nehmis. Spehles-parahdi ir gohda-parahdi. Schē ir Juhs srgs un Juhs naudu, nemeet to. Bet wehl ar to nepeeteek; es Juhs gribu par fawu mantineeku cezelt. Spehlestim wehl weenreis, un ja Juhs schoreis to winnefeet, proheteet weenu ar dimanteem isrohtatu gredseni un weenu selta kalla-sprahdsi, tad Juhs lihds ar fcheem winnefeet preeskch few ari feewu. Schis dimanta gredseni un schi kalla-sprahdsi manim tagad gan naw flah, bet es Jums israfstischu apgalwofchanas-rakstu, ko Juhs tad pee manim atnefseet, un es Jums us pehdahm eedohschu, ja paspehlech.” To fazijis winsch iswilka no keschas papihri un israfstija galwofchanas-rakstu par gredseni un sprahdsi. Manim bij par tahdu runu un tahdeem darbeem japaafmeijahs. „Nesmeijatees, es runaju tihru patefbi; Juhs tak eset wehl jauns un gribeset tak ari kahdu reis prezetees?” — „Kapehz nē, ja es tahdu lihgawinu arastu, kas manim patiktu.” — „Juhs jau paschi eset labi, un skai-

stums ari Jums netruhkf, tapehz Jums ari waijag tahdu paschu feewinu dobuht." — "Bet ari tahdu, kas mani mihle!" — "Es dohmoju gan. Wina ir wifas labas ihpaschibas, ko tik ween war pee feeweefcheem atract. Wina ir labi skohlotu, proht labi flawerees spehleht un turklaht ari wehl proht dseedahf ka pats engelis." — "Bet manim spehlehtaja feewa nemas nevatiktu . . ." es atbildeju, jo biju stipri pahrleezinajees, ka manā preefschā stahw kahds no trako nama tsbehdsis zilvelks. "Kā winu fauz?" es prafju. — "Raële," winsch atbildeja. — "Zit weza wina waretu buht un waj wina ir smuka? Jo nesmuku es ne us kahdu wihs nerekmu, lai ta buhtu nesin zit bagata un skohlotu." — "Raële buhs 17 gadus weza; wina ir wehl gluschi jauniaa un pee tam gauscham flaijs un patihkama. — Es esmu paspehlejis un Juhs efet winnefchis; tapehz es Juhs tagad eezelu par sawu mantineeku." — "Waj Raële ir Juhsu meita?" — "Nē, bet mana radineeze." — Raimes-mahmina manim bij usfmaidijusu līhds beidsamam galam, jo nu manim peedereja dimanti, sprahdse un — ari Raële. "Labi, Ivarson," winsch fazija, "tagad esmu atradis, ko tik ilgi melleju; tagad Juhs efet mans mantineeks; Jums peeder nauda, dimanti, sprahdse un — ari Raële. Paleeneet manim Sawu sīrgu, lai waru līhds Kristianai nojaht un Jums Juhsu līhgawinu atwest?" — Es biju gluschi fazujis un negrībeju wairak patureht, kā tik tohs 120 dahlderus, kas manim peedereja. Juhs efet gefis; es no Jums paleenu sīrgu un 30 dahlderus, ar kureem līhds mahjahn tikt, un pehz kahdahm deenahm buhfschu atpakaht ar Juhsu līhgawinu." Winsch speeda sīrgam pēfschus fahnōs un aiskulakojā prohjam. Es paliku stahwoht, un apfaktijees eraudsiju, ka winsch bes teem 30 dahldereem ari teesham wifū zītu naudu bij atstahjis. Es to sānehu un gahju us mahjahn.

(Turpmāk beigums.)

Been. „Baltijas Wehstnescham“.

Kā Juhs efet eewehrofchis muhsu rakstu: „Rahds drauga-wahyds Latweeschu laikraesteem“, ir saprohtama leeta; bet kā Juhs to efet darijufchi, par to gan ir jabrihnahs ne wis ween mums, bet ari dascham zīlam prahdigam zilvelam. Par paschu leetu Juhs mas runojeet un tamdeht ari ne buht ne-efet fatrizinajufchi, ko mehs efam fazijufchi. Un kad Juhs par paschu leetu leekatees runajoht, tad tas pastahw eeksch tam, ka leetu fagrohsat, Saweem lasitajeem eestahstadi, ka mehs esfoht to un to fazijufchi, kaut ari tas muhsu minetā raksta ne buht nestahw. Juhs few paschi, pehz Sawa prahta, no-stahdeet preefchā eenaidneku, ko nematices apkaroht. Juhs kule et Sawus, bet ne wis muhsu behrnus. Kad Juhs widus-laiku basnizas nepareiso kahribu pehz pašauligas jeb laizigahs waras aistahweet, fazidami, ka ta ne-esfoht bijusi prasta wara un gohda-kahriba, bet ka pahwestu firdis esfoht bijuscas svehtu dīsmi pilnas par waras un apfpefchanas darbeem, kahdus to laiku laizigee waldineeki pastrahdajufchi pee wahjakeem (ihpaschi Wahzi esfoht daschu masaku tautu nospeiduschi), un ka pahwesti, basnizas laizigo waru pašludinadami, esfoht dīsmusches pehz augsta mehrka, proht pehz zilwezibas un tai-nibas . . . mehs sakam, kad Juhs ta spreeshat, tad mehs par to ne-brihnamees, jo ikkatram nav atwehlehts wehsturi, un ihpaschi basnizas-wehsturi pareisi saprast. Bet par to gan ir jabrihnahs, ka Juhs, patefibai, Saweem lasitajeem un mums par spihti, ar drohfschu peeri fakat, ka mehs par pahwestu un basnizas waru tāpat mahzoht, ka Gregors Septitais un Innozentius Treschais ir mahjufchi. Kur gan mehs efam fazijufchi, „ka garidsnekeem (?) t. i. mahzitajeem pēnahkahs augstaks stahwoklis pahr wifem laizigeem waldineekeem un amata-wihreem?“ No wifahm fchīm leetahm muhsu raksta nav ne wahrdina! Leezeet jele pareisi wehrā zetorto hausli, tad Juhs ari pareisi sapratisfeet, ko tee wahrdi nosihmē: „Muhsu wedesi un waditaji ir Deews un Keisars“, Kas zaur Deewa schehlastibu ka Deewa weet-neeks par mums walda, ziteem Deewa un Keisara weetneekeem pepalihdoht. — Mums, zeen. Balt. Wehstn., nav walas pretotees tīfchahm fagrohsfchanahm no Juhsu pūses; tamdeht nematices par launu, ka mehs ar Jums ne-eelaishamees leekā strihdinā. Bet prafht gan mums ir japrāfa: „Kas gan ir tīzibas un mahzitaju fwaru isleetajis preefch politiskeem mehrkeem“, „Kas gan mahzitajus grib eezelt par politiskeem wadoneem“, „Kas lai wed Latweeschus pret Kreeveem“; kas gan „us tīzibū leek tadeht fwaru, lai atgahdinatu laudihm star-pibu starp lutertizigeem un Greeku pareistizigeem un mohdinatu winu starpā pretestibas juhtas“??! Schahdu denunzijaziju senak Balt. Sem-kopis jau issazija, un mehs winu flaiji par to norahjahn. Un tagad

pat Juhs nematices to „mihlo denunzijazijas eerohzi“ west kaujā?! Do tadfschu ari Juhs it labi sinaseet, ka lutertizigeem, Greeku pareistizigeem, katoli u. t. j. pr. pee mums dīshwo pilna meerā; kamdeht Juhs raksteet pret Sawu fīrds-apšinu, sehdamī nemeera sehku starp teem, kas līhds schim no nemeera neka nesma?

Sawā pahfspreedumā par „tautiskeem wadoneem“ un „tautiskeem zenteeneem“ Juhs pilnigi efet ustizigi Sawai kara-weschanai; proht fagrohsfht un tad fagrohsfjumu apkaroht. Waj mehs efam gribejuschi nowahrtā līst Latweeschu laikraestus, kad teem peerahdijahm kahdas pahrsfatischanahs? Kur gan efam gribejuschi Latweeschus fārihiht pret wairak mahziteem tauteescheem? Apmeerinatees, z. Balt. Wehstn., schini finā; mums schleet, ka mahzitee tauteeschi Jums nebuhs mīhlaki, neka tee mums irād. Kur gan mehs efam nofmaldejuschi reformas, ko Augstā Waldiba mums schēhligi dewuſi? Kur gan efam nofaukuschi latru pahrgrohsfjumu muhsu tagadejās eestahdēs par launu? Juhs, z. Balt. Wehstn., Sawā raksta mehtajatees ar teem wahrdeem: „netaisniba, negehliga leekuliba un wiltiga apwainofchana“, kā Juhs gan apfīhmefet Sawu istureschanahs pret mums un muhsu rakstu? Bet mehs Jums tāhdu istureschanahs ari nematices par launu, jo ta leeta Jums gan buhs tā nahkuſi: Juhs gribejahf pret muhsu „Drauga-wahrdū z.“ kaut ko rakstīt; bet kad nu muhsu rakstam zītadi newarejaht peetapt kākt, tamdeht ka ari Juhs to sawā fīrdi atfīhsteet par pareisu, tad Juhs nematices rakstu neschēhligi fagrohsfht un mums wifū-wifadas leetas usteep, zeredami, ka Juhsu z. laftajī nefalihdsinahs Juhsu pahfspreedumu ar muhsu rakstu. Juhs Sawā raksta runajeet par „mūlikas isplatischanu“; kā gan buhs ja-nofauz Juhsu istureschanahs? Mehs Juhs, z. Balt. Wehstn., luhgtin līhdsam, ne-usluhkojet muhsu mīlkohs tauteeschus par tāhdeem, kam war behrt fīmītis azīs un eebahf nepareisu naudu — par pareisu. Beidsot mums jaleezina, ka mehs sawā finā preezajamees par Juhsu, lai ari „nedraudīgo atbildi“ us muhsu „drauga-wahrdū“: „kad flīmneeks par sahlehm sahī pukotees, tad war noma-nicht, ka ar weselību eet labak!“

Uzaizinaschana un fīrfniga luhgschana.

Schagares meesta eedīhwotoji ir no briesmigas nelaimes peemekleti. 11. Augustā pehz pusdenas ihzehlahs turpat is wehl ne-isdibinateem eemesleem briesmiga uguns, kas nezik stundās, no leelas weh-tras tāhlaik dīshā, labako datu meestam, ar wairak ka 300 nameem, to starpā gandrihs wifas bohdes, weenigo apteekī un wairak basnizas, pahrwehrtā pēlnōs. — Wairak ka 500 familiju ihsā brihdi ir pali-kuchas bes pajumta, bes mantibas un māses. Tuhkstoschi no schēmā abadsineem usturahs tagad apfīsch flaijas debefs un ašaru pilnahm azīm gāda us palihdsibū no fāweem tuwafeem!

Wifū fchō eewehrojoh, ir fastahdijufes apfīschā parafīstīfes komiteja un greeschahs pee wifem schēhlsfīrdigeem zīlwekeem ar fchō fīrfniga luhgschānu:

„Brahli, zīlwezes draugi! atdarat fīrdi un rohkas; dohdeet, „dahwineet, steidsatees palihgā fchāhs behdas weeglināht, ar „kūrahm tas Wifū-augstakais nelaimigohs schini rudens laikā „peemeklejis. Winsch pats ari faka: „Dohdeet, tad jums taps „dohts!“ un „Ar kahdu mehru juhs mehrofet, ar tāhdu jums „taps atmehrohts!“ — Lai neweens ne-aisbīldinahs, ka lee- „lākā dala no nodeguscheem ir Schihdi un katoli. Tīzibas- „brahli! nelaimē latru weenadi peemeklē, lai buhtu kahdas ti- „zības buhdams, un preefch Deewa mehs efam wifī weenadi!“

Mihlestibas-dahwanas, lai buhtu kahdas buhdams, ar pateizibū preti nems:

Palihdsibas-komitejas preefchneeks: Barons v. Drachensels — Snikerē.

- 1) Barons v. Brevern — Wez-Schagare.
- 2) Dakteris Hentsch — Schagare.
- 3) Dakteris Herzberg — Schagare.
- 4) Muischu pahrvāld. Georgi — Bulaishōs.
- 5) Meesta preefchā. Jurreviž — Schagare.
- 6) Meesta preefchā. weetn. Rosenberg "
- 7) Rabiners J. Joschiff — Schagare.
- 8) Tīgotajs J. Levin — Bulaishōs.
- 9) Tīgotajs Blumberg — Schwetpolē.

Var jau dohtahm- un tāhm mīhlestibas-dahwanahm, kūras laipni pasneegs, taps sawā laikā „Latv. Aw.“ kwiteerechts. Latw.

Nadeem ur draugeem par sinu, ta muhju lohti mihlohts dehls.

Jahnis,

pebz gruhtas zeeshanas 27. Augustā f. g. wakarā, sawā astotā dīshvibas-gadā uis muhshigū dusu aishgħijs.

Leel - Platones Lauka - Buffos, 28. Aug. 1881.

Dsili apbehindatee wezali:

D. Buckewits.

E. Buckewits.

Pulkstenu weikals

M. Gottlieb,
pulkstenu - taifitaja Jelgavā, № 33. Leela eelā № 33.

Peedahwajahs preefch wi-
seem pee sawa amata peede-
rofšem darbeem un apohla
ahtru pagatatoshanu sem galwoſhanas.

Raudas - ſkapjus

lehti pahrdohd

Lühr & Zimmerthal,
Gelsch-Rihgas leela eelā № 6.

Truhfuma johftas

ar pascha tafitahm federehm, gauschi ſipras, ta ari wihas sortes kabatas - na-
ſchi, ſchlehras, pužnaschi, dūrkles
un golda-naschi no īmaltata tehrauda,
ir dabunani pee naſchu-kaleja-meiftora

G. Willinsky,

Jelgavā, pastes-eelā № 9.
Turpat teek weens jauneklis mellekts
preefch amata mahjishanahs.

Auglu tuhbas - zepuru

fabrikis.

Jelgavās un apkahrties zeen, publitai
daru zaun ſho padewigi finamu, ta es ari
zevres pa weenai is ſawa fabrika
pahrdohdu par fabrika zenahm.

Thomas Barracough,
esera-eelā № 237, zitrefejā Grafa
namā.

Preefch nahkomā ruidens un seemas peedahwā fungu mantelus un angehrbus -
fungu dreħbiu magasine pastes-eelā № 4.
Turpat war ari buktu un wadmalu par
lehtahm zenahm dabuht.

M. Eiche, Jelgavā.

16. Augustā f. g. weens mass, jannus

Ahpſchu-funs,

mēns ar bruhni bedfinatahni kahjam, kuzu
fanz "Baldo", vafudis un laikam no Le-
iħu ubageem aishwej. Kas īċheit perah-
dihs, kif tas funs dabujams, dabuhs
labu pateizibas-makfu no

Stendes muischas-waldishanas,
pee Taħseem.

Dschuhkſtē gada - tirgus

tifs
14. Septemberi noturehts.

Gada - tirgus

tifs

11. Septemberi 1881. g.

Aurumuiſchā.

Taunkundse, masas meitenes,

ari fehnus, wihas ſtoħlas-finibas mah-
ziżt. Tuvalas finas Bergleidins pee A. Għarrer. Turpat teek ari ſtoħnejek u
ſtoħnejez pensiona nemti.

Drahts - naglas

peedahwā

C. Höpfers, Jelgavā.

Masas un leelas

wahtis,

ar dħelhu-stiħpahm, derigas preefch kahpostu-
etataħħishanas un ta' jo pr. teek lehti pa-
reħoħtas pee

Th. Erdman,

Jelgavā, fatolu - eelā № 28.

Smagus, salmos iħabwetus

ruidsus

peħrl

C. Höpferis, Jelgavā.

Allus - lehgeris

no flawenā

C. L. Kymmela bruhscha, Rihgā,

un no
M. Kantera, Glejja,
atrohdahs Jelgavā pee

H. Stellmacher,

Pastes- un Swieħtes-eelā stuħri.

Allus ir - labi noguldijees - muzas un pudełles dabujams.

No zensures atweħleħts. Rihgā, 31. Augustā 1881.

Drukohs pee J. W. Steffenhagen un deħla.

(Tie flakt peelikums: Basnizas un ſtoħlas finas.)

Iħtas

Sahmu - ġalas

fehwesu. fumelus

pahrdohd Rihgas lumisa - ġeta, pee
Dubultem. Klaktaħas finas dabunamas
apteki - Dubults.

Diximtu ischä

Diximtu ischä, d'selzela stanċiha Prekele, ir-
par Jureġżeen 1882. g. wairat

 semneefu mahju
pahrdohdmas.

Egles - un preedes - balkus.

plankas, deħlus, lates
un wiświadus buhrlokhus par leħtu maliku
peedahwā

E. Jakobſohns,
Jelgavā, ipes - eelā № 4, aif bruħwara
Hermutha.

Kreewijas ewang. biċċebes - beedribas
Kreewijas nodas komiteja dara zaur ſho
finamu, ta' Latweeschu

Taunahs Deribas

ar Dahwida dsejfmahm

leela oktawā - formata un leela drukā un
presejta aħdas - draħna feetas, dabujamas
Jelgavā, Katarinax eelā № 13, pee kċċiera
A. Engelma - ħsa, ta ari Steffen-
hagena un deħla drukatawā - par
45 tap. għabla.

Jelgavā, 20. Augustā 1881.

Direktors C. v. Fircs.

Wihas grahmatu - boħdhes dabunamas:

Semkohvja

Auglu - foħfu dahrss,

jeb:

Pamahziċċħana,

ta' auglu - kohli no feħħlhaq audjejami ic-,
ta' lauku - jeb mesħu - kohli stahdanti un
meħl daudiż zitħas derigas mahżibas, kif
dabru mihiżżejjem un foħprejien der finaħ.

Ar 55 bildehim.

Iż-żista roja un farakħi

S. Klewers,

feħlu pahrdohħamas un foħħiex - ħpaċċnejis Durħi.

Oħra drise.

Makfa 60 tap.

Iħfa

Kreewijas weħsture

ar ewehrojama - wiħru nogħiñiem.

Sarakħijs

S. Rosdžejewskij.

Latweeschu tautas - foħħla - ħpaċċnejis
attal - ħpaċċnejis pahrtul - ħolot.

Ar 50 bildehim.

Makfa 40 tap.

Mahju - foħħlotajis

jeb:

palihgs wezakeem

pee krisiġas behrnu - audīn - ħpaċċnejis
Latweeschu behrnu wezakeem
farakħihs un dawwinahs

Ar 50 bildehim.

Makfa 50 tap. fidher.

Basnizas un skohlas finas.

Weens kungs, weena kristiba, weena tiziba.

Rahditojs: Finas, Grobīnas prahveita aprīka 2c. Jauns skohlas-nams. Rīgās aprīka skohlotajū konferenē. Vehtule ir Jerusalemes. Wehl tāds isskaidrošanās wahrdinājū 2c.

S i n a s.

Latweeschu Awischu Nr. 23. peelikumā bij finohts, ka daschi skohlotaji us zitahm weetahm aīsgahjuschi. Peeleeku no fawas puses wehl kārt, zīk manim schim brihscham finamē, par ziteem skohlotajeem un seminaristeem, kas zitās weetās par skohlotajeem eestahjuschi.

1) Rade eestahja Schurevskā weetā par skohlotaju Irlawas seminarijā. 2) Rades weetā palika Irlawas seminarists J. Skurbe par oħtru skohl. Irlawas seminarijā. 3) Pleenu skohl. Bāchmanis aīsgahja par skohl. us Daigoli. 4) Par Pleenu skohl. palika Irlawas sem. Dannbergis, kas esoh tħo weetu atkal atstahjis. 5) Strasdes skohl. Seimanis aīsgahja us Nurmuisčas jauno skohlu. 6) Par Strasdes skohl. palika Irlawas sem. Wilks. 7) Zohdes skohl. Chrglis aīsgahja us Birscheem (Leischōs) par skohl. un ehrgelneku. 8) Par Zohdes skohl. palika Irl. sem. Jakhfchpehteris. 9) Lestenes sk.-palihgs Heidemanis aīsgahja us Brījuli (pee Tukuma) par skohl. 10) Efsteens Walbergis par skohl. Engure. 11) Sprohgis, Osirzeema skohl.-palihgs, par skohl.-palihgu us Grentscheem. 12) Par Osirzeema sk.-palihgu Irl. sem. Oħde (alias Beronis). 13) Wihtindas palika par skohl. Irl. sem. Behrsinch. 14) Nelaika Wahnes skohl. Simonsona weetā iswehlehts wina palihgs Kahrklinsch. 15) Winam par palihgu Irl. sem. Upeneeks. 16) Nelaika Wahrmes skohl. un ehrgelneka weetā ewehlehts Schleħdes skohl. Feldmanis. 17) Nelaika Jaun-Swirlaukas skohl. Vinzera weetā eezelts Freimanis. 18) Sezes ehrgelneka un skohl. weetā eestahjis Meretas skohl. Pahwulans. 19) Neretā par skohl. palizis Irl. sem. Jurkowskis. 20) P. Schütte, fenak skohl. Kattelkalnā par Rīgas, aīsgahja us Lutritiņem par ehrgelneku un skohl. 21) Wez-Auzes skohl. Burkmanis I. aīsgahja par skohl. us glabšču-fabriki „Carlhütte“, pee Wentspils. 22) Par Wez-Auzes skohl. palika wina brahlis Burkmanis II., Irl. sem. 23) Irl. sem. Berlins par skohl.-palihgu Szē. 24) Irl. sem. Oħrse par palihgu Schrē. 25) Irl. sem. Reedre par palihgu Bifstos. 26) Irl. sem. Kuse par palihgu Kabilē. 27) Irl. sem. Langwits par palihgu pee Sabiles basnizas-skohlas. 28) Irl. sem. Vihlags par palihgu Meschamuschā. 29) Irl. sem. J. Ackermanis par sk.-palihgu Rīgā pee Behtera basnizas-skohlas. 30) Irl. sem. Hāsneris par palihgu Blīhdene. 31) Efsteens Verchis par palihgu Dschuhkstē. 32) Irl. sem. Vaune par skohl. Matkulē. 33) Irl. sem. Kundsūsch par palihgu Matkulē. 34) Tehrpatas sem. Sanders par skohl. Aisupē. 35) Irl. sem. Schütte par palihgu Aisupē.

Leepajas Latweeschu draudses mahzitajs E. Rottermunda kgs 23. Augustā swinejis fawus 50-gadu amata-swehtkus.

Ruzawnekeem bij zetortdeen, 13. Augustā fch. g., jauka preeku deena. Tai deenā winas jaunais, no wiſeem kahrohts un mihihts mahzitajs Niemſchneidera kgs, no Bahtas us Ruzawu atbraukdamē, fawā jaunā weetā eestahjabs. Kaut ari tai deenā bij wehtrains laiks — pa brihscheem ari leetus, tomehr taudis, swehtku drehbēs gehrbuſches, tai zelā, kas no Skohdae vilſehtinas un Lirkimeem us Ruzawas muſchu un basnizu wed, bareem pulzejahs. Us Ruzawas rohbeschas bij zelti prahwi gohda-wahrti, kur Ruzawas pagasta-waldes lohzekli un basnizas pehyminderi ar leelu kausku pulku fagaidija un apsweiza fawu jauno mahzitaju. Gaiditais weefis ar wiſu fawu familiju un daſcheem faweeem Bahtas draudses lohzekleem, kas to mihti pawadija, atbrauza pulki. 50s wakarā us R. rohbeschu, kur winus ar nezeretu gohdu fagaidija. Aisgrahbtā firdi ar spehzigem wahrdem R. kgs isteiza fawas firds jufchanas un fawu pateigibu.

No ſchihis weetas peebeedrojabs brauzeju rindai wehl astoni rati, pilni brauzeju, un astoni jaunelli ūrgōs. Wehl 9 werstes bij lo braukt lihds R. mahzitaja muſchāi. Bet tħallu jau nebrauza — til weenu wersti — lihds pirmahm Ruzawas mahjahm. Tur eraudsija wehl jo krahſchukus gohda-wahrtus, preekschā ari kausku baru, fa tirgū. (Preekschā tħo wahrtu ipuſchkoſchanas lautini pukes bij no ūluntdahrs-

neeka iż-taħtuma fagħadajuschi). Diwi fainnezes apgoħdaja R. mahzitaju un wina zeenmahti ar Ruzawneku raibi austem, fmalkeem dweleem; jo pee mums ir taħħos eeradums, ka uſkar dweeli us plezeem tam, fo grīb pagħodinah. Mahzitaja rati kluwa ar puku piñehm apwihi un ipuſchħot. Dalli eeklusterata firdi pateikdamees, zeen. R. kgs eekahha faww ratōs; wina wadoni to skubinajha us paſteigħchanohs, jo tee gan finja, kas atbrauejus wehl gaidiha. Wehl pee defnits gohda-wahrtu bij preekschā. Ruzawas leelā muſchā jau bij apugnata, tad muħsu gohda taudis fakrehfla tur zauri brauza. Buszel 80s wakarā eebrauza gaiditee weſi zaur beidsameem gohda-wahrtiem Ruzaw. basnizkunga muſchā, kas fa kahsu-nams bij iſgreñohts eekħħa un aħra — ar puku wiħjumeem un krohneem, ar fwez-zehm un raibahm lampahm. 38 dseedataji un dseedatajas no Latw. draudses apsweiza tħetrbballi fawu jauno mahzitaju ar dseefmu, kas feiwiċċi peħġ tam bij riħmetu. Dauds simtu zilweku, gan Latweeschi, gan Wahzeeschi, vildiha istabas un muſchplazi. Peħġ nodseedatas dseefmas zeen, mahzitajis ihħus, bet pee firds ettamus pateiżibas wahrdus aħra us fapulzi runaja. Tad dseedataju-kohris oħtru dseefmu klandinajha. Peħġ ſchihis dseefmas fapulze weenā balfi trihs reiħ „ura“! fawam jaunam mahzitajam par laimes-weħleſchanu issauza.

Tai wakarā it-weens no mahzitaja muſchās fħikkħrahs ar iħsti pazilatu firdi par wiſu to, fo tai deenā un wakarā bij redsejjs un dsejjejs.

Lai Deewi doħd zeen. Niemſchneidera mahzitajam il-ġu muħschu, ka wiſu til pat swieħtigi war ilgi strahdaħt pee fawas tagħadjejabs lee-lahs draudses, ka wiſu 20 gadis strahdajis pee fawas liħd fħinigahs maſahs draudses, kas wiñu ar fuħrahni ofarrahm ir aīswadijuschi. Ruzawas draudse augħtiee un sejjed, weżżeen jaunee weenis prahħis peħġi Niemſchneidera mahzitaja ir il-ġoħijs, un kussejjes augħsta basnizteefha Ruzawnekeem to ari atweħleja. Lai Deewi doħd fawu swieħtib!

Rīga. Zeen. Rīgas superintendentam un Jaha-basnizas wezakajam mahzitajam R. Müllera kgam, kam pagħajuschi għadha 25. Septemberi bij tas preeks, faww 25-gadu amata-sweħtkus swi-nejt, bij tħejx-deen. 26. Augustā, ta laime, swineħt jauku familijas-sweħtkus, proħteet fudraba kahsas. No riħta gawilnekk wiśpiems tika no kahda zeenitaju pulgħina apsweżiñahs ar jaufahm dseefmam; bes tam no amata-brahħeem, radeem un drangeem leelā mehrā eprezzinaħts ar laimes-weħleſchanam. — **Rīgas vilſeħtas-dohmē** 24. Augustā — starp dauds zitahm lectahm — nospreeda: 1) Tagħid-ej elementar-skohlu buħxanu pawifam pahrgroħi, ta' la Rīgā turpmak buhs 3 diwklas-figas aprīka-skohlas, 12 diwklas-figas un 3 weenklas-figas puifenu elementar-skohlas un 7 diwklas-figas un 4 weenklas-figas meiteni elementar-skohlas, pawifam 18 puifenu skohlas ar 83 klas-ħmx un 11 meiteni skohlas ar 18 klas-ħmx. Ba waixi kohlahm tħalli tħalli kohħebi, ta' la Rīgā turpmak buhs 3 diwklas-figas aprīka-skohlas, 12 diwklas-figas un 3 weenklas-figas puifenu elementar-skohlas, pawifam 18 puifenu skohlas ar 83 klas-ħmx un 11 meiteni skohlas ar 18 klas-ħmx. Ba waixi kohħebi, ta' la Rīgā turpmak buhs 3 diwklas-figas aprīka-skohlas, 12 diwklas-figas un 3 weenklas-figas puifenu elementar-skohlas, pawifam 18 puifenu skohlas ar 83 klas-ħmx un 11 meiteni skohlas ar 18 klas-ħmx. Ba waixi kohħebi, ta' la Rīgā turpmak buhs 3 diwklas-figas aprīka-skohlas, 12 diwklas-figas un 3 weenklas-figas puifenu elementar-skohlas, pawifam 18 puifenu skohlas ar 83 klas-ħmx un 11 meiteni skohlas ar 18 klas-ħmx.

Is Walmeeras. 13. Augustā pulksten 100s eefahlakhs Widse-mes general-ſinode. Us sinodi bij jau deenu preeksch tam atnħakħu f'id kahdi 80 mahzitaji. Atħlaħħi-xanħas runu turjea Beebalgas mahzitajis Emil Kähłbrandts no altara par teem wahrdem: „Nekanjees pahṛwa-reħebes no launa, bet pahṛvarri launa ar labu (Rohm. 12, 21.). — Scho rindinu faraksttajis lohti nosħeħlo, fa na ħi speħħijs wiſu runu usrafkstħi. Runa, ihsumā fanemta, nespeħtu nekad ta' aħsgrabb laj-żiġi, ta' ta' aħsgrabb klausitajha firdi. Tapex issaku til f'id klausitajha to weħleſchanas, fa wahrdi, kahdus meħs Walmeereeschi dsirdejha, atrastu atbali un nestu augħlu wiſu Widse-mes.

Peħġ liturgijas, fo Ruhgatnes mahzitajis Hollmanis tureja, kahpa zeen, generalsuperintendents Gürgenfons kanzle un fozija sprediki par Ap. darb. 4, 12.: „Un na ħi speħħijs wiſu runu usrafkstħi“. Biż-żejt jauks spredikis, kas għażi katra klausitajha pee firdi. Chi deena palik katra ppeminn fa' ne-aismirstama fweħt-ku-deena.

Beidsoht tapa pasludinahts, ka nahkoſchu ſwehtdeen eevediſchoht jauno mahzitaju, kandidatu Trej fgu; waran jau eepreeſſch preezatees uſ ſcho jauko deenu. — Rà jau ſnohts, ſnode beigufeſſ 18. Augustâ. — Lai Deewts tas Kungs ſwehti muhsu mahzitaju un winu lihdsſtrahdneku dorbus mums un muhsu tautai un ſemei par ſwehtibu, jo ari wini ir tee, kam peenahkabs ruhpetees par ſemes lab-ſlabhſchanohs un buht laudihm par labu preeſſchfumhi!

(Beh. 3. f. St. u. §.)

Ruhjenes kirspehle peedſlhwoja pagahjufchā gadā to preeku, ſa tai tapa usbuhwetas trihs jaunas ſtoklas un 3 wezas tapa pawifam pahrbuhwetas. Schee buhwes darbi deretu dascham par mahzibū, uſmudinaſchanu un peerahdiſchanu, ko paſspehi dewiga rohla un labs prahts.

Kehnina- un Dihkeres muischu saweenotai flohlai peedereja mass flohlas-nams. Lai gan pagasti tapa daudskahrtig usaizinati buhweht few jaunu, leelaku flohlas-mahju, tomehr tee ne-eefahka, jo baidijahs no leelajahm isdohschahanahm. Baur Dihkeres- un Kehnina muischu ihpaschneeku usmudinaschanu un palishgu pagasti fahka heidsoht dohmaht us jaunu flohlas-mahju un apuehmahs to buhweht labi leelu un ruhmigu. Lihds fchim weetigahs flohlas-waldes wenumeht scheljolahs, ka flohlas ruhmes efoht masas; scheitan paschi pagasti wehlejahs tahdu flohlas-namu, kas buhru plafch un ruhmigs. Muischu ihpaschneeks ari atsina, ka tahda pagasta wehlefchanahs ir pareisa, un dewa buhw-materiali un amatneekus. Ari Jeres muischas pagasts paflausija weetigahs flohlas-waldes usaizinajumu un nospreeda buhweht few peenahzigu flohlas-mahju. Bee apspreefchanas gan radahs strihdini; weena puje gribaja, lai jauno flohlas-namu buhwè pehz wezahs wihses, masu; ohtra puje atkal gribaja plafchu un ruhmigu. Behdejee tadfschu uswareja. Jeres muischas ihpaschneeks ari palishdseja sawam pagastam, tam dohdams waijadfigo buhw-materiali. Tagad war pagasts pats preezatees par sawu stalto flohlu. — Treschais jaunais flohlas-nams leezina jo skaidri kohpdarbofchanahs peenahkumus un epreezina katru, kam pee ta ir kahda daliba. Ihpascha eemesla dehf newar Ituhenes meestinu peespeest, lai tas buhwetu few flohlas-namu; bes tam ari eedsfhwotaji nespelj flohlas-namu usbuhscht, un tomehr meestinu ir kahdi 100, pa leelakai datai Latweeschu behrni, kam ir flohlas-gadi, un tapehz ir flohla lohti waijadfiga. Baur tam, ka gandrihs wifa kirspehle nehma dalib, sneegdama palishdfigu rohku zaur dahwanahm, islohseschana, basaru, ka ari masu drukasleetu pahrohfschanu u. t. pr., bij eespehjams flohlu pilnigi isrihkoht. Baur schahdu palishgu eedrohfschinata, flohlas komisija apuehmahs eemantoht grunts-gabalu, us kura tagad redsams stalts flohlas-nams. Flohlas komisija naw lihds fchim sawas zeribas wihsfees un war zereht, ka spehs zaur Wahzeeschu un Latweeschu laipnahm dahwanahm drihs flohlas-namu pilnigi aismalschaft. Rahdesmuischas, Ohleres un Waltenberges (Salisburg) pagasti ir sawas flohlas jauki pahrbuhwejuschi. Ari fchë jau weetiga flohlas-walde fen bij usaizinajusti, lai flohlas-namus pahrbuhwe, bet tee tagad ir pa dalai tik eefahkti, pa datai jau pabeigti.

(Behz Rig. 3tg.).

Grohbīnas prahwēsta aprinka ūkohlotaju konferenze Liepājā.

Schi konferenze tapa notureta Leepajā amatu-beedribas sahlē 4. Junijā, un bij atnahkuſchi 26 ſkohlotaji, 5 mahzitaji un 4 weefi. Konferenze cefahkaſs ar weenbalſigo dſeefmu: „Augſtais Gars tahs pateefibas“, tad zeen. presidents, Breelules mahzitajs Hefſelberga kgs, firſnigā deewaluhgſchanā wehlejahs, ka pateefibas, miheſtibas un tizi- bas gars arween jo wairak apgaismotu, faweenotu un ſpehzinatu at- nahkuſchobhs paſčus un tohs, kas wineem uſtizeti wadiht.

Par rakstu-wedējeem tīka išwehlesti školotāji A. Skarre lgs no Rīgzes un H. Schiffera lgs no Bahrites.

Sawâ eeewefchanas-rumâ presidenta lgs norahdiya us flohlotaju swarigo amatu, audsnaht jauno pa-audsi un zaur to pafchî tautu, tas ir, to preefsch dñishwes kreetnu un spehzigu dariht. Audsnafchanai ir par pamatu leekama pateesa deewabihjachana, sinatniba un isglichtiba. Schis mehrkis ir tikai zaur to panahkams, ka flohlotaji sawâ starpâ beedrojahs un ar faweenoteem spehleem zihnahs pret to garu, kas ti-zibu pohtsa. Deemschehl ari daschi no laikraftseem, kuru peenahkums efoht pateesibu un isglichtibu tautâ isplatiht, falpojoht tahdam garam, kas schekelchanu un netizibu sehjoht un flohla tizibas mahzibai. Kas ir eeewa bihjachanai par pamatu, pahral schauras rohbeschâs wehlootees derahdib. Tahdam faunumam preti stahweht, efoht wajjadisqa pree-

ziga, tījibas pilna ūrds un darbiba. Preidenta fgs dartja ūnamu, ka wiinam ūchulrahta fgs preefūtijis tematus, wehledamees, ka ūkohlotaji tohs preefsh nahkamahs wišpahr. ūkohl. konferenzes ifſtrahdatu. — Behdigi tas peemineja, ka ūchi konferenze Leepajā eſoht ari ūkohlotaju atraitnu- un bahrimi-lahdes deht ūa-aiznata, lai vēhrn eestahjuſchees beedri ūawu gada-malsu eemakſatu, un wehl ne-eestahjuſchees—tanī eestahtohs. Ito Grohbinaſ prahw. apriņka eſoht ūhds ūchim tikai 8 peedalijuſchees pee minetahs lahdes.

Us runas turcschanu peeteizahs schee skohlotaju fungj: G. Bergmann no Bahrtes, J. Schwanberg no Breckules, A. Skarre no Rihzes, Seiberling no Sustes un W. Kurschinsky no Gaweines.

Bergmanij kgs tureja runu par dseedafchanas-beedribahm, teateri, weesibas-wakareem un ballehm: 1) Kur un ka fchihs buhfchanas zeh-lufchahs? 2) Waj tahs wifur buhtu zelamas un lohpjamas? 3) Kureem kristu winas zelt un lohpt? Pehz jautras dohmu issafzishanas konferenze spreeda, ka skholotajs tas efoht, kuram dseedafchanas wadifchana peefriht, bet no teateru, weesibas-wakaru un baku isrihlofchanas tam waijadsetu gan atturetees.

Scho rindu rakstītajās dewa pahrspreedumu par wiſahm no Kur-
ſemes laukſkohlu wirſwaldes preekſch leetaſchanas flohlās atwehletahm
un ewehletahm bihbeles - ſtahtu mahzibas grahmatahm. Vehz wina
dohmahm neweena no tahn fawu uſdewumu kā mahzibas grahmata
piſnigi ne-iſpildoh. Vehz tekoſchas walodas un ſatura wiſlabaka
efoht Stendera „Masā bihbele”, ja tanī daschi ſtahtu tohp pahrſtrah-
dati, jautaſchanas, mahzibas un fwichtas dohmas atlaiſtas. Sten-
dera „Masā bihbele” atrada pee wiſeem patiſchanu, ja wina tiftu
preekſch flohlena rohkas pahrſtrahdata; bet tai newaijadſetu buht til
dahrgai, kā tagad. *)

A. Skarre kgs no Nihzes tureja runu par flawefchanu un fmahdefchanu. Winsch nofauza flohlu par sagatawofchanas eetaifi preefschdfihwes, kurâ ne ween mahzefhana un sinafchanas ir waijadfigas, bet ari tikums, jo bes tikuma no pirmejahm tik sfahde un pohsts atlezohrt. Bet lai weiktohs behrnus tillab mahzamôs preefschmetôs, kà tilumâ us preefschu west, efoht flubinafchanas lihdsekti jeb dñinekki pareissi jawalkâ un japahrmaina no prasteem lihdîs jo fmalkeem, famehr behrnam par dñinekki us tikumu paleek wina pascha finamâ sîrds; tad winsch buhfschoht preefsch dfihwes wisur derigs. Augstako weetu starp fhahdeem dñinekleem enemoht flawefhana un fmahdefhana, bet tahs wa-roht pawifam nederigasapt, ja pee winahm neleetajoht mehru un taisfnibu.

Seiberlinga lgs no Sustes, sawā runā daschus wahrdus par konferenzes mehki fazijs, luhdša daschas waijadſibas, ko wiſch 80s preeſchlikumōs iſſazija, apdohmaht, un laukſkohlu wirſwaldei dehſ tahdu waijadſibu peepildiſchanas eefneegat luhgſchanu. No ſchein preeſchlikumeem nahza ihsā laika dehſ apſpreeſchanā tilai ſchee:

1) Par ortografiju. S. lgs schehlojahs, ka ne-esohi schini leetâ weenadibas un zaur to skohleneem skohlas pahrmainoht zelotees daschi gnuhtumi. Jautrâ pahrspreefchanâ pahris no konferenzes lohzelkeem wehlejahs wezo ortografiju (ar dubultneekem); wisi ziti bij tam pretim. Beidsoht weenojahs tai sinâ, ka lihds tam laikam, kamehr lauf-skohlu wirswaldiba schini leetâ skaidrus preefchrafstus wehl nam de-wusi, katram skohlotajam ir atwehlehts ihstos Latw. wahrdos dubult-neekus atmest jeb patureht, bet wahrdos, kuri sweschâ walodâ tohp ar dubultneekem rafstti un Latw. walodâ ir pahrgahjuschi, dubult-neekus patureht, v. p. stallis, rullis, kanna zc.

2) Par nepeezeeschamo waijadſibū, ſkohlotaju algas pa-augſti-
naht. Presidenta kgs ſnoja, ka ſkohlu wiſowalde ſcho waijadſibū ja-
peederigā weetā ſahkuſi kustinaht. Nihzes zeen. mahz. Brasche kgs fa-
zija, lai ſkohlotaji, kas likumigu algu wehl nedabu, par to pee Kir-
ſpehles-ſkohlu komiſijas fuhdſ. Nepeeclahjiba, ka pag.-waldiba ſemes
ſkohlotaja algā lohti augſti eespreesch, efoht Kirſpehles komiſijai pree-
ſchā zelama.

3) Seemas-fkohleni peespeeschami 2 reis wasarà pee fawa fkohlotaja dehl pahrlaufchinafchanas fanahkt. — Par fcho leetu dohmas fkohlhrahs. Leelaka dala newehlejahs fkohlas wirswaldei luhgt, lai ta tahdu likumu ißgahdà. Daschi wehlejahs, lai gahdà, ka behrni netiftu ar abbezi fkohla atwesti.

4) Par skohlas grahmatahm preefsch Kreewu walodas mahzibas. Seiberlinga tgs schehlojahs, ka neweena ne-esohf ihfti deriga; labakä starp wifahm, Haaga grahmata, ari esohf pahrlabojama. A. Skarre

* Baru pasinaht, ta Steffenhagena fungsi Stendera „Maio bishbeli“ ir lifusjhi ta vaherstrahdaht, fa konferensi to mehlabs, un fa ta laikam jau schini rudenî preestchicemasa-skoblaß esfahlichanaß buhs orahmati-vaherdohtawas dabunama. Na est.

tgs usslaveja Grünera grahmatu, kura leelakai dalai no skohlotajeem wehl nebij paſthstama. Beidsoht usnehmähhs Skarre, Grünera un Seiberlinga tgi Haaga grahmatu Latw. Uvisēs pahrspreest, lat par ſcho leetu us nahkamo wiſpahrt. Konferenzi waretu galſgi nospreest.

5) Waj nederetu seemas-fkohla mahziht geografiju tis par teh-wiju? — Konferenze dohmaja, ka tas eshoft par mas.

Kurfschinski fgs no Gaweñes tureja runu par skohl. atraitmu-
un bahriau-lahdi; noschehloja, ka skohlotaja masà alga ne-atwehloht
pee tahs peebeedrotees; wehlejahs skohlotajeem leelaku algu jeb, ja to
newar, skohlotaju feewahm atmaksu par rohkas-darba mahzishanu, tad
winas paschas waretu lahdes nodohschanas aismalsaht. Tika atbil-
dehts, ka skohlotaja feewu sikumi nespeesch rohkas-darbu mahziht, un
furai nahk luhgschana to dariht, tai ari ir teciba atlisdstnaschanu
prafih.

Beidsoht presidenta kgs usaizinaja sflohsotajus, minetä sflohsotaju atraitnu- un bahriku-lahdē eestah, un jau eestahjuſ cheem dalibneekem peemineja, ka wineem buhfhoht sawas gada-nodohfhanas atlhidfinah. 2 beedri no jauna eestahja un 7 pehrn eestahjuſchi dalibneekl atrahwahs.

Wehl kahds no skohlotajeem wehlejahs, ta skohlotaji fataishtohs nahlamä konferenzë tschetrbaßigas dseefmas dseedaht. Norunaja dsee-
daht: „Das Königs ir mans gans“ no B. Kleina (is grahmatinas „Tschetr-
baßigas dseefmas preeskch wihrü kohreem II.“ № 4.).

Galā natureja presidenta kgs deewaluhgfhanu; wisi nodseedaja: „Swehti Kungs un fargi” un dewahs tad katris us famu pusi.

Konferenzen usdewumâ

J. Schwanberg.

Jauns ſtoklas-nams.

Gedohmajees, laipnais lasitajs, jauku weetina leelzeta malā itin tuwu pee skaita behrsu- un zitu lapu-kohku mescha; stahdees few preefchā glihtu, keegekeem muhretu ehku, us kuras aži usmetusčham katram jaleezina par winas skaitumu. Tahda jaufka weetina ir ta, kuru Skursteau muischas zeen. d'simtkungs, konsulents Conradi lgs, Skursteneescheem nowehlejis; tahda glihta, skaita ehka ir skohlas-nams, kuru fchis pagasts minetā weetā, ne tahku no paſchas Skursteau muischas uszehlis un kura buhwe iſgahjuſchā Maija mehnēſi pilnam tapa pabeigta. Bet ne ween fchihis ehkas ahrene ir patibkama, ari winas eelfchene ir glihti strahdata, ta ka wiſur, kur tilk ažis metam, waram redseht, ka Skursteneeschu pagasts now naudu un puhlimus taupijis, lai waretu few gresnu skohlas-namu uszelt.

Par eekschigo ruhmju eegrohsifchanu runajoht, gan newar teikt,
ka ta buhtu bes wainu; het ta jau pasifstama leeta, ka muhsu skohlas-
nameem wiispahrigi ir schai sinâ zitam leelakas, zitam masakas wainas,
kuras zefahs pa leelakai datai no tam, ka pee to eegrohsifchanas ne-
buht nepraza skohlotaju eewehrojumus un padohmus, kuri schinis na-
mös dsihwodami, wian waijadisbas un truskumus it labi pasifst.

Par skohlotaju sawā jaunajā skohlā Skursteneeschi eeweheleja bijuscho Grendschu angstakahs skohlas palihga-skohlotaju, Brehdika ēgu, un skohlas-nama eeswehtischanu nolika us īnehtdeenu, 2. Augustu. Schini deenā skohlas-nams svehtku vihse bij pusčkohts karogeem, kuri angsti gaisā pliwinadamees, weesem schihs ehkas gohda-deenu fludinaja. Nama preefchpuſe bij uszelti karogeem apſrausti gohda-wahrti is saleem vijhjumeem; ari pati skohlas-istaba un ihpaſchi kate-deris ar pułehm un sakumeem patihkami bij ectehrpti. Par to patei-ziba nahkahs tuwejo mahju S. jaunkundsehm, kuras no sawas puſes pułek un pułlinus nedij taupijusčas, lai flautio skohlas-namu wiha gohda-deenā jo skaitli iſpuſchlotu.

Drihs pehz bahnizas deewkalposchanas, libds ar weeseem, kuru skohlas-nama ruhmes bij pilnam pilnas, tur eeradahs Sefawas zeen. mahzitaja Kruegera fgs, Wirzawas barons von Behra fgs, ka Sefawas bahnizas preefschneels un skohlas komisijas lohzelkis, Skurstenu muischas zeen. d'simtkungs, libds ar sawahm familijahm, un ari apkahrtnes skohlotaju fungi, jauno amata-brahli apsweizinah. Sanah-kushee fayulzejahs, zilc ruhme to atlahwa, skohlas-istabā un pehz nodseeditas dseefmas: „Es un mans nams, mehs foahlamees“, zeen. mahzitaja fgs tureja no katedrea firfnigu runu, dibinadamees us teem wahrdeem: „Rad tu kahdā namā ee-eij, tad fweizini to“. Tā ka wiſi ſchee weezi ar sawu atnahlfchanu parahdiuſchi, ka wini fcho namu fweizina, tā ari zeen. runatajs, it ka ſchi nama weetā, wiſus apsweizinaja, teem wehledams: „Das Rungas lai fwehti juhſu ee-eefchanu un iſeeſchanu ſchinī namā“. Tad mahzitaja fgs ihpaſchi apsweizinaja weefus, kas no tahlenes, no ahvagasteem atnahlfuschi pēe Skursteneeschu preekeem

nemt dalibū; apsweizinaja Skursteneefchus paschus, kā schihs ehkas zehlejus, un leelkungu, kas pee tāhs dauds palihdsejīs un ari turpmāk fawu palihdību ne-atrauschoht. Tad jo sīrniigeem wahrdēem skohlotajū apsweizinaja un pamudinaja, lai fawu darbofchanohs un puhlini dibina us Deewa wahrdēem, tad ween pee behrneem auglus fagaidihs; jo „kad tas Rungs to namu ne-ustaifa, tad darbojahs welti, kas pee ta strahdā“. Atgahdinaja, ka gruhts schihs darbs, kur pee dascha behrna wisleelakee puhlini nekahdus auglus neparahda; lai tapehz ne-apnīhfst un nepeekuhst, bet lai ta Pestitaja mihlestību pee behrneem nem few par preefschīmi. Pamahzija, lai ar pazeeschanu panejs wifū, kas zaur neprashanu no schihs jeb tāhs pujses nepatihkams gaditoħs. Beidsoht zeen. mahzitajš apsweizinaja wifus behrnus, kas schini skohla mahzisees, teem weħledams, lai tas Rungs ari winu ee-eefchanu un ijeefchanu schini namā swiehti.

Pehz tam barons von Behra lgs ihfös, kohdolisgös wahrdös fa
basitzas preefschneeks Skursteneeschus usrunaja, atgahdinadams, fa
fkaistä, weseligä meesä mahjojoh tahođs pat weseligs gars. Efoht
uszebluschi fkaistu skohlas-namu; lai gahdajoh, fa tas gars, kas ta
eckshä mahjojoh, efoht weseligs, dibinahs us deewabihjafchanu, fa
wifas qudrivas pamatu.

Beidsoht skohlotajs Brehdika fgs kahpa katederī un garakā runā, kura ihpaschi no Skursteneefcheem tapa ar patilfchanu usnemta, issazija to noluhku, kahds winam esoht fawā darbā. Tā kā fchis namē uszelts us stipra akmenū pamata, lai netaptu faschēkohibts, tā ari wināch fawu darboschanohs dibinajoht us jo stipra akmenū kalna, us Jēsus Kristus. Aisrahdijs us to, ka daschi gribiht im zerejoht bes Deewa palihdsibas fawus noluhkus panahkt un ar dascheem peemehreem peerahdija, kā fchee fawās zeribās wihiufchees. Beidsoht luhdsā zeenigohs skohlas preekfchneekus, pagasta-waldi un behrnu wezakus, lai ar fawu padohmu un palihdsibu winam strahdafchanu fawā amatā weizinajoht.

Behz tam zeen, mahzitaja kungs fkhslu eeswehtija un beigås tapa nodseedata dseefima: „Swehti Kungs un Fargi“.

Pehz eeswehtifchanaas weest dewahs us turpat meschina mala is-
rihfoteem dantschu-preekeem un tur palika lihds deena heidsahs. Tum-
fai metotees is wifseem skohlas-nama lohgeem atspihdeja swetschu gai-
schums, las eeksfchpuji un ahrpuji apgaismoja. Nu wißi steidsahs
skohlas-nama, kur weefseem tehja tapa pafneegta un jaufriba
un danzoifchana turpinata pee kreetnas musikas no flawenä Behrgu
kohra. Tikai pehz pusnatts weest fchlibrahs, no pagahjufchahs dee-
nas labu atminu lihds panemdami us mahjahm un Skurfteneefchu skoh-
lai un winu skohlotajam labu felmi nahkotnè wehledami. — n.s.

Nihgas aprinka skohlotaju konferenze.

Schi gada Rīhgas aprinka skholotaju konferenze tapa notureta 27. un 28. Maijā Bilsṭin muisčā pēc Kohnešes. Konferenze bij apmeklēta no 48 skholotajiem, kuru starpā bij 12 weesi. gandrihs wiſi skholotaij iſ ziteem aprinkeem.

Konferenzi atklaahja preekschneeks J. Neuland mahzitajs is Beh-terupes. Behz ihfas deewaluhgħan as un garakas runas, ko nefpeh-jam wiċċu fawwem zeen. Isitajeem pastahstiht, preekschneeks dewa pahr-flatu par floħlas darbeem 1879/80. gadā Widsem īm fewiċċek Nihgas aprinki. Behrnu Widsem īm bijis floħlas-gadōs (no 8 libid 17) pee 123 tuhkfst, no kureem 46 tuhkfst. mahziti floħlās; tee zitti mahziti mahjās. Behrnu skait, kas 2 preekschnejds gadōs, laikam zaure flimibahni, maśinajees, tagad atkal pażżeolees pa 835 behrnejem. Drauds-s-floħlu minn. gadā bijis 126, pag.-floħlu 935; bet tif 14 drauds-s-floħlās un 37 pag.-floħlās bijiżi kohp-ehxha. Skħolot-tu bijis 204 dauds-s-floħlās, to starpā 12 skħolotajas, un 1081 pag.-floħlās, to starpā 7 skħolotajas. Nokawetu deenu u fattru behrnu is-nahżi għandrihs 6 deenas; leelums no tahn ajsbildinah. Ne-ajsbildinata $\frac{1}{10}$ dala maffajju strahpi; preekschnejds gadōs tif $\frac{1}{20}$ dala par ne-atnakhx fu floħlā apstrahpeti. 39 floħlās weħi truhkstoht mušikkas riħka. — No Nihgas aprinka fewiċċek tika sinohħi, ka mahjas-mahziba bijiżi laba Jaunpils, Mahlpils, Behterupes-Skul-tes, Ahdasu-Barnikawas, Lehdurgas, Krimuldas, Leelwahrdes, Al-lasħu un Nohpaishu drauds-s; wahja k-ar to stahwejix Madalinas, Siguldas un ihpapchi Mitaures drauds-s.

Bahreijsht pee deenas-kahrtibas, eeweheleja protokola-wedejus un
tad nehma pahrluhkoht issstrahdajums: 1. issstrahdajums no Semta-
schu, Rikteru skholotaja J. Reisneka: „Par Latweefchu walodas

mahzishanu muhsu tautas-fkohlas". 3. Reisneeka lgs nebij slimibas deht spehjus us konferenzi atmahkt; wina darbu nesa preefchā fkohlotajs Rohsits. 2. issstrahdajums: „Mehginaschanas lefzija wingrofchanā", no Izkfchiles draudses fkohlotaja Br. Knorra, Wahzu walodā. — Tapa ari notureta prohwes lefzija wingrofchanā us lauka. 3. issstrahdajums: „Par walodu mahzishanu tautas-fkohlas", no Wantranās fkohlotaja Eserina, Suntašhu draudse.

Scho tematu pahrspreedufchi, sapulzejuschees fkohlotaji nehmahs farunatees par fkohlas awises waijadisbu. Schahdas awises waijadisba tapa wispahrigi atshta, bet tapa ari issazita schaubischchanahs, waj awise wareschoht pastahweht.

Otrā konferenzes deenā tapa apspreests 4. issstrahdajums: „Par bībēles lafshānu fkohla", no preefchneeka J. Neulanda, mahzitaja Pehterupē. Ar fcho preefchnefumu bij konferenzes darbi galā un sapulze nospreeda sapulzetees nahkoschu gadu Turaidā. Beidsoht wehl ewehleja 2 dseeadshanas dirigentus: P. Otti is Kohlnees un J. Wihstuzi is Lehdurgas, un luhds tohs, ruhpetees, ka nahkoschā konferenze ar jaukahm dseefmahm waretu papilnam trizinaht Gaujas kraustus.

Konferenzi slehdsā pusdeenā, ar dseeadshānu un deewaluhgchanu.

Pebz protokola-wedaja P. Behrsina — Balsi.

Wehstule is Jerusalemes.

Jerusalemē, 16. Meržā 1881.

„Tadjsku tee ipes strautini to Deewa pilsehtu eprezzinahs, kur ta Wīju-augstakā īwehhee dīshwokti ir. Dahw. dī. 46, 5.

Beenigs mahzitajs!

Zaur fcho wehstuli Jums daru finamu, ka tas Kungs mani īweiku un weselu ir usturejis, un es laimigi sawu zetoschanas mehrki esmu fasneesis. Wahzijā manim waijadseja 2 mehnesci gaidiht, līhds kamehr es ordinazijs (eezelshānu un eefrehtischanu) us mahzitaja amatu dabuju. Es zetoju no Berlines zaur Wihni, Triest, Alessandriju un Zopī; laiks wīfā manā zelā bij lohti jaufs, tā ka ari neweenu reisi juhras-slimibū nedabuju zeest. No Berlines līhds Jerusalemei brauzu gandrīhs 14 deenas.

Kad kuga II. klasē grib braukt, tad fchi braukshana, īsnemoht pascha pahrtikshānu, maksā 150 dahldexu.

Laiks fchini semē, ihsteni fchini mehnesci (no Februara līhds Maijam), ir lohti jaufs; lauki lohfschi salo, un pee lohleem karajahs wīfā brangakahs apelzinas. — Bet tomehr fchi seme tagad naw mairs ta flawenā seme, kā ta Mosus un Salamana laikds ir bijuši, jo ta Kunga fohdiba gul fmagi us fcho semi, kur ta Deewa Dēhla ašinis ir tezejuscas; muhsu tehwi zaur īweem wahrdeem: „Wina ašinis lai nahk pahr mums un pahr muhsu behrneem!" Mat. 27, 25., ir to īwehtibu, kas fcho semi pildija, pahrwertuschi lahts.

Af, fahdas schauschātigas dohmas zaur manu firdi spedahs, kad pirmo reisi eeraudsiju fcho pilsehtu, kur sawā laika bij Israēla Deewa īwehtais dīshwoklis. Kristus asaras par fcho pilsehtu tagad no jauna hirsti latra kristīgaja zīlweka azīhm, kad usluhko fchihs īwehtahs pilsehtas breefīgo īmaitaschanu un nōpohstischanu; jo fchē pateessi naw neweens akmenis us oħtra palizis. Wezā Jerusaleme gul pihschłos, un tagadejā pilsehtā us wēzā tempela (Deewa-nama) platscha kalpo tagad wīltīgajam prāveescham Moamedam, tā ka tē tagad us fchi platscha neweenam krisitam, ne ari Juhdam naw brihw īseet.

Bet wehl jo behdigaki preefch kristīgaja zīlweka firds ir tas: „Ka wēzā Deewa-nama fādausitee un nōpohstitee akmeni nespēj īwejās deribas lauschū zeetahs, akminainahs firdis us pateesīgu atgreeschānōhs un greku noscēhloschanu lohziht un kustīnah." Tee stāhw pebz wēzā tempela muhru drupahm un luhdsahs Israēla Deewu, ka Tas to pētischanu, ko Israēla behrneem apföhlījīs, negribetu mairs ilgaki īskawehet. — Bet pebz ihstenahs un pateesīgahs pētischanas, kas zaur Jesu Kristu ir notikusi, ari teemī dedīgakeem Juhdeem naw nekahdas iħstas eekahrofchanas.

Katrū deenu es statīgaju Juhdu eelās un sauzu us teemī, kas mani brahki pebz meesas: „Leekatees salihdsinates ar Deewu!" — Bet ari fchodeen tee melle to Gohdibas Kungu eelsch wina kalpeem waijāht. — Jo tee karstakee Juhdi ir wairak reisas manim ar nahwi

draudejuschi, tapebz ka es teemī pašludinu to pētischanu eelsch Kristus Jesus, pēe ka wīfā gribu pēgreest.

Bet tam Kungam lai ir muhīchiga teikshana, ka Wina mihlestiba, ar ko Wīfā ari mani nabaga grehzineku ir mihlejis, mani ir usturejusi eelsch brahligas mihlestibas us maneem zeetfridigeem jiltsbrahleem, ka es wehl tagad ar karstu mihlestibas firdi līhds ar to Kungu waru īuhgt: „Tehws, pēdohdi teemī, jo tee nesina, ko tee dara!"

Waj mana beedriba („Norwegu-Dahnu Juhdu misiones beedriba un ewangelijuma Lutera basnīza Seemela-Amerikā") manim fchē Jerusaleme par fchihs stančijas misionari wehl ilgi attaus palikt, to nesinu, tapebz ka Anglu beedriba jan wairak gadus fchini pilsehtā pēe Juhdu dwehfelehm strahdā.

Us preefchū es wehl fchē til ilgi palikschu, līhds kamehr dabušu no fawas komitejas finu un alkaušchanu, fewim melletees zītu misiones darba-lauku.

Ta Kunga mihlestibas rohkās wīfā atwehledams, paleeku Juhs un Rihgas fw. Īehkaba-basnīzas wīremahzitaju zeen. v. Holsta īgu firsnīgi īwezinadams

Juhsu padewigs

Th. Meyerfohn.

* * *

Schihs wehstules rakstītājs ir Kursemneks no Īehkabastates pūfes. — Kā 19 gadus vezs jauneklis, Meyersohns sahka tīzeh tīzeh fawā Pētitaja, ta Israēla Mēsijsa, no kura Mosus un tee prāveeschī bij rakstījuschi un fludinajuschi. Wīfā tapa Īelgawā 11. Augustā 1874. gadā no Gurlanda mahzitaja fw. Trījādības-basnīzā krištīts un tad zaur weenas deewabihjīgas un misionei draudīgas grehīnes palihdsbu un apgahdaschanu Berlines misiones-fkohla no misiones direktora Dr. Wangemara par ewangelijuma fludinataju īsmahzīhts.

1. Septembris 1880. g. Meyersohns tūreja Rihgā fw. Īehkaba-basnīzā misiones-sprediķi; tai pāschā mehnēsi wīfā fāzīja sprediķi Īelgawā, un tad ari sawā dīsimtenē Īeel-Salvē; — pebz tam wīfā aīzeloja us Jerusalemi, no kurenes tad ari fcho wehstuli īuhgti.

Zaur fcho ir mahzitajs Meyersohns auglis Baltijas Juhdu misiones laukā. Schi misione ir aīssuhītījīstīzīgu un uszīhtīgu strahdīneku ta Kunga wīhna-kalnā us Jerusalemi. Muhsu darbs eelsch ta Kunga naw bijs wēltīgs.

Rihgā.

Mahzitajs Dwarkowicz.

Wehl kahds isskaidrofchanas wahrdīnsch par to rakstu: „Kā tautu pāzelīstīm?"

Manim aūfis nahzis, ka zīti pebz mana raksta: „Kā tautu pāzelīstīm?" efot fāpratūfchi tā, ka behrnu, kas muhsu fkohla teek īuhgti, zītur newarohi nodoht ruhme, tapebz ka Bauskā newarohi labu weetu attrahīpti, jo wīfā behrnu ruhme neleekoht us fawahm īemihtīneezēhm nekahdas wehribas. Ta naw wīs; tikai ween esmu fāzījs: ka „grūhti attrāpiht labu weetu ic.", un atkal: „war sawus behrnu zītur ruhme nodoht; tādjsku mums tas jaſīn". Isto pāschas fkohlas valdīfchanas til un til behrnu kostē nehmejeem pawīsam tīka īeegts behrnu kostē uemt, tapebz ka nekahdas kohpschanas un usraudības nebīj, un par til dauids behrneem (Bauskā ir līhds 400 fkohlas-behrnu, un kad fēlenahs fkohlas wehl pēckaita klahi, līhds 500 fkohlas-behrnu) mas ustīzāmu kostē nehmeju atlikuschi, kas behrnu pareissi kohpj un usskata. Kār tiek ween no fkohlas valdīfchanas wehlehts behrnu kostē nodoht, tur ari mehs ar meeru buhīm, jo tur behrnu teek kohpti; tīkai: „mums tas jaſīn", kur behrnu nodohd.

Kā fchi muhsu fkohla zehlūfes, un zīt ari mums, draudsei par labu, preefchā fkohlas waijadīsbahm il gādōs bij īapeelee klahi, par to us preefchū wehl darīfchū finamu. Kārīs war fāprast, ka pētahdas lehtas fkohlas-nāudas maksafchanas nōwar īstīkt, kad jo pilnīgi behrnu nerohnahs.

G. Seiler,

Bauskas mahzitajs.

Latv. Avīšu redaktors J. Weide.

Druhtās pēe J. B. Steffenhagen un debla.